

Madridde piyade harbi hafifledi, topçu muharebesi şiddetlendi.

AKŞAM

İtalya hariciye nazırı Budapeştede uzun konuşmalarda bulundu.

Sene 19 — No. 6496 — Fıatı her yerde 5 kuruş

PAZARTESİ — 16 TEŞRİNİSANI 1936

Telefon: 24240 (İdare) - 24249 (Tahrir) - 24243 (Matbaa) - 20113 (Klişe)

Antakya ve İskenderunda tazyik siyaseti devam ediyor Bir çok mekteplerde ders okunmuyor Türk gazeteleri kapatıldı

Antakyada Cumhuriyet bayramını kutlayanlar

Antakya 15 — Antakya ve İskenderunda tazyik devam ediyor. Bir kısım halk zorla rey vermeğe mecbur edilmiştir. Fakat ekseriyet bütün tazyiklere rağmen evinden çıkmamış ve sandık başına gitmemiştir.

Türk lisesi elân kapalıdır. Diğer bir çok mekteplerde de ders okunmuyor. Binlerce talebe protesto makamında grev yapmıştır. Türk gazeteleri kapatılmıştır.

Kilis 15 (A.A.) — Suriye intih-

batı başlar başlamaz Antakya ve İskenderundaki dükkânlar tamamen kapanmıştır. Halk evlerinden dışarı çıkmıyor.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Mareşal Fevzi Çakmak

Romanyadan döndü, bugün şehrimize geliyor

Bükreş 15 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor: Büyük erkânı harbiye reisi mareşal Fevzi Çakmak ve maiyeti erkânı bugün Bükreştan ayrılmışlardır.

Mareşal, istasyonda Romanya erkânı harbiye umumiye reisi general Samsunoviç ve refikası ile erkânı harbiye umumiye reis muavini, ordu umum müfettişi, Bükreş garinzonu, kolordu kumandanları ve Bükreş merkez kumandanı, erkânı harbiye ve millî müdafaa erkânı tarafından teşyi edilmiş ve bir asker kıtası tarafından selâmlanmıştır.

Bükreş elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver ile elçilik erkânı Köstenceye kadar mareşala refakat etmişlerdir.

Mareşal tam saat altıda Köstence limanında demirli bulunan Hamidiye krovazörü ile İstanbula hareket etmiş, rıhtımda Köstence vali ve belediye reisi, kolordu kumandanı, kumandanlık erkânı harbiye reisi ve aileleri, Köstence konsolosumuz ve burakadi Türk kolonisi tarafından teşyi edilmiştir.

HAMİDİYEDEKİ ZİYAFET

Köstence 15 (A.A.) — Anadolu ajanının hususî muhabiri bildiriyor:

Hamidiye krovazörünün Köstenceye geliş münasebetiyle Rumen deniz kumandanlığı ve Köstence belediye reisi tarafından kruvazör kumandanı ile zabıtları şerefine askeri mahföde ve belediye salonlarında büyük ziyafetler verilmiştir.

(Devamı 4 üncü sahifede)

Pazartesi konuşmaları
Sanatkârın ıztırabı

Yazan: Hasan Âli Yücel
Altıncı sahifemizde okuyunuz

Dün dokuz tayyareye ad konma resmi yapıldı

Bu münasebetle hararetli nutuklar söylendi, tayyareler uçuş yaptı

Yukarıda: Yeni tayyare filomuz İstanbul üzerinde, aşağıda sağda: B. Cemalettin Fazıl nutkunu söylerken, solda: Kurdela kesiliyorken görülüyor

İstanbul esnafı ve İstanbuldaki teşekküller tarafından Türk hava kurumuna hediye edilen dokuz tayyareye ad konma merasimi dün öğleden sonra saat on dört buçukta Yeşilköy tayyare meydanında yapılmıştır.

Merasime İstanbulluların kolayca iştirakini temin maksadile trenlerde yüzde elli tenzilat yapılmış ve ayrıca esnaf cemiyetleri tarafından 1,000 kişilik hususî bir tren kiralınmıştır. Bu münasebetle dün Ye-

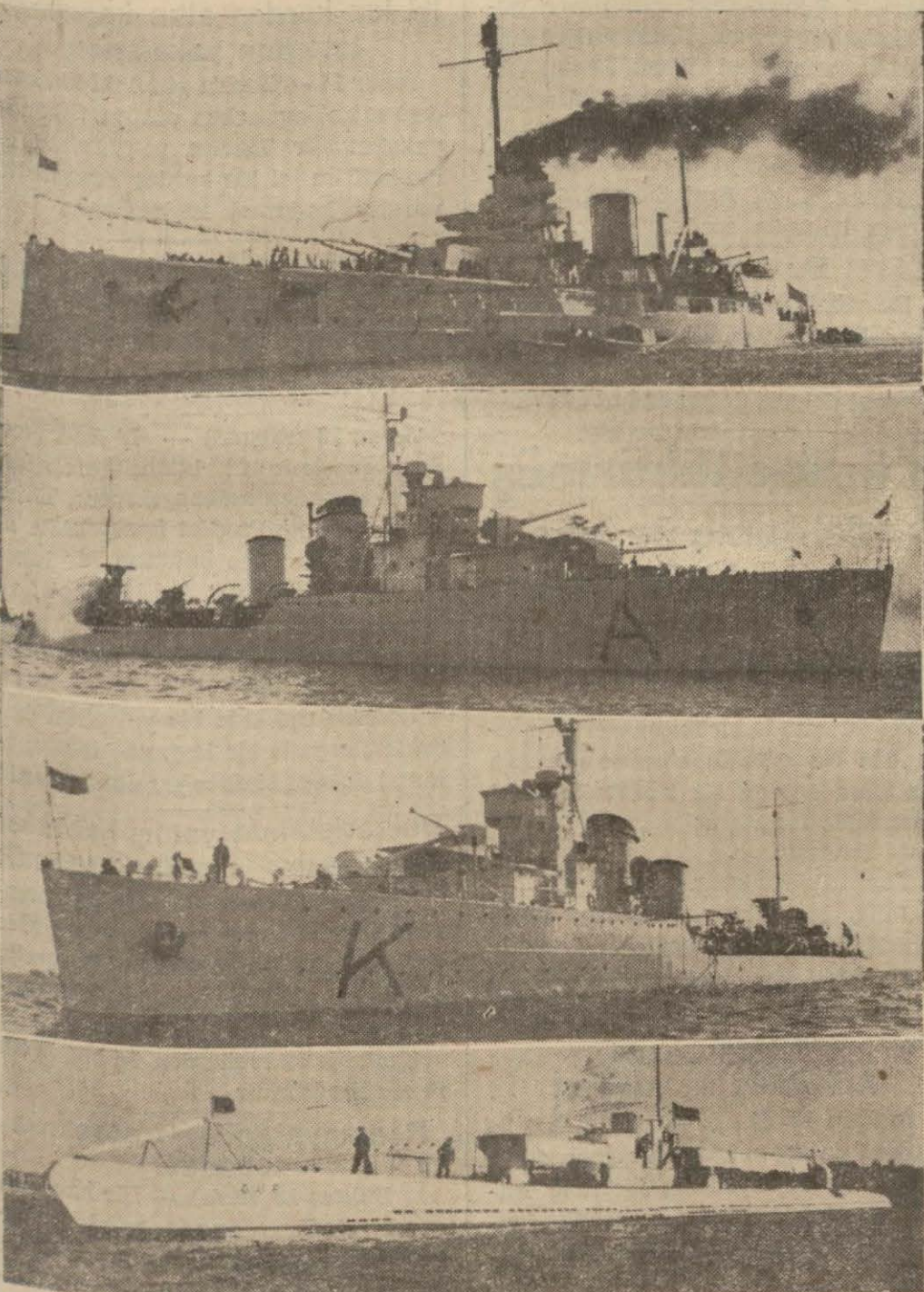
(Devamı 5 inci sahifede)

En gülünç adamı...

(Karikatür müsabakası serisinden: 9)

AKŞAM'ın karikatür müsabakası kuponu: 9
(Bu kuponu kesip saklayınız)

Yavuz, torpido muhriplerimizden ikisi ve tahtelbahirlerimizden biri

Malta ve Faleri ziyaret edecek olan filomuz bugün saat on birde limanımızdan hareket edecektir. Filo, amiral Şükrün kumandası altındadır. Doğruca Maltaya gidecek, dönüşte Faleri uğrayacaktır. Seyahat 20 gün

kadar sürecektir.

Filomuzu Maltada istikbal için bir program hazırlanmıştır. Bu program mucibince birçok müsabakalar, eğlenceler tertip edilecektir. Müsabakalar (Devamı 4 üncü sahifede)

Son dakika

Çerkesler, Rumlar da seçime iştirak etmiyorlar

Sancak Türklerinden bir kısmı Humusa sürüldü

Antakya 15 — Türkler bin türlü bahanelerle tevkif ediliyorlar. Birçokları Humusa sürülmüştür. Sancakta kimse seçime iştirak etmek istemiyor. Ale-vilerle Ermenilerden başka Çerkeslerle Rumlar da seçime iştirak etmemiştir. Sancakta bazı hâdiseler olmuştur. Bu arada Antakya müddeiummisi öl-müştür. Antakya camilerinin minarelerine makineli tüfek konmuştur. Halkı korkutmak için Sancakta birçok çarelere baş vurulmuştur. Sancağa yeniden asker gönderilmiştir.

Antakya 15 — Sancakta halk tehditle rey vermeğe mecbur edilmekte, zor-la sandık başına götürülmeğe çalışılmaktadır. Fakat halk bütün tehdidlere rağmen seçime iştirak etmemektedir. Seçime karşı umumî boykot vardır.

FRANSANIN CEVABINA ÇABUK CEVAP VERİLECEK

Ankara 15 — İskenderun ve Antakya hakkındaki Fransız cevabına yakı-n-da cevap verilecektir. Fransız notası ve cevabımız ikinci bir beyaz kitap şek-linde neşredilecektir.

Madridde vaziyette hiçbir değişiklik yok

Hükûmet tayyare filoları büyük faaliyet göstermeğe başladı

Paris 16 (Akşam) — Madrid önün-de harp devam etmektedir. Fakat va-ziyette bir değişiklik yoktur. Hükûmet kuvvetleri asilerin sağ cenahını şid-detle tazyik ediyor. Bu suretle asileri ric'ate mecbur etmeğe çalışmaktadır. Diğer taraftan asiler şimal istasyonu civarında Madridin münakalatını kes-mek istiyorlar. İki taraf da hedefleri-ne vasil olamamıştır. Sekiz gündenbe-ri vaziyet aynıdır. İki taraf da ağır za-yıata uğramıştır.

Dün hükûmetin bir bombardıman filosu asilerin Avillâ tayyare karargâ-hına 24 torpil atmıştır. Birçok tayya-reler tahrip edilmiştir. Bir filo Tala-vera istasyonunu tahrip etmiştir. Di-ğer tayyareler de muhtelif yerlerde bombalar atmıştır.

Dün 4 asi tayyaresi iskat, 20 kadar tayyare tahrip edilmiştir. Hükûmet tayyareleri hiç bir hasara uğramamış-tır.

MADRİDDE HARP HAFİFLEDİ

Paris 15 (Akşam) — Madrid etra-fında muharebe bir parça şiddetini kaybetmiştir. Asilerin yaptıkları bü-tün taarruzlar tardedilmiştir. Hükû-met kuvvetleri mukabil taarruza ge-çerek bir miktar arazi ele geçirmişler-

dir. Fakat vaziyette esaslı bir de-ğişiklik yoktur.

Şimdi daha ziyade topçu düellosu ve tayyare muharebeleri oluyor. Mad-ride birçok top ve tayyare gelmiştir. Yeni tayyareler en son sistemdir ve asilerin ellerindeki tayyarelere fa-iktir.

Dün Madrid üzerinde uçan asilerin tayyareleri 25 kadar bomba atmışlar-dır. Ekserisi kadın ve çocuk olmak üzere 60 ölü, 200 yaralı vardır. Hükû-met tayyareleri asilerin mevzileri üze-rinde uçarak birçok bombalar atmış-tır.

Londra 15 — Asilerin hükûmeti, Madridde İngiliz ve Amerikan hasta-nelerinin emniyetli muntaka oldu-ğunu, buralara bomba atılmıyacağını bildirmiştir. Hastaneler lüzumgelen işaretleri çekmişlerdir.

İSPANYADA SON VAZİYET

Madrid 15 (A.A.) — Bu akşama kadar askerî vaziyette hiç bir de-ğişiklik olmamıştır.

Madrid 10 kadar asi tayyare tara-fından yeniden bombardıman edil-miş ise de bu tayyareleri, hükûme-tin avcı tayyareleri şehrin cenubu-na doğru püskürtmüşlerdir.

İngiliz milli müdafaa plânı

Başvekil parti liderlerine izahat verecek

Londra 15 (A.A.) — M. Baldwin, yakında, bir çok muhafazakâr ırcı ve bilhassa M. Churchill ve muhale-fet liderlerini kabul ederek kendileri-ne umumî hatları perşembe günü a-vam kamerasında izah ve teşrih edil-miş olan milli müdafaa plânı hakkın-da malûmat verecektir.

Perşembe günü müzakereler M. Baldwinin mevkiiini oldukça zayıflat-mıştır. Zira, nazırların izahatı ekseri-yeti tatmin etmemiştir.

Palamento mahafili, M. Churchillin delillerinin cevabsız kalmış olduğunu ve hükûmetin eski nazırın ihtarını kâfi derecede hesaba katmamakla hak-sızlık etmiş bulunduğunu beyan et-mektedir.

Ya silâhları bırakma, yahut harp

Paris 16 — Halk cephesi tarafından dün Loissens'de yapılan bir toplantıda birçok nutuklar söylenmiştir. Başvekil M. Blum nutkunda Avrupanın ya silâhları bırakmasını, yahud harbin mu-hakkak olduğunu, ikisinden birini ter-ch etmek lazım geldiğini söylemiştir.

Troçkinin evrakı çalınmış

Düşmanları tarafından çalındığı zannediliyormuş

Journal gazetesine göre, Troçkinin Pariste muhafaza edilmekte olan evra-kı esrarengiz bir surette çalınmıştır. Troçki, bu evrakının muhafazasını Hollandalı tarih profesörlerinden Post-humusa havale etmişti.

Hollandalı profesör Posthumus Pa-rise gelmiş ve Michelek caddesinde bir apartıman kiraliyarak Hollandada tesis etmiş olduğu beynelmilel içtima-iyat tarihi enstitüsünün bir şubesini Pariste kurmağa karar vermiş, bu maksadla beyaz Rus muharrirlerinden Nikolayefski namında birini yanına almıştı.

Hollandalı profesör, apartımanda yerleştikten sonra Troçkinin evrakını ve apartımanı Nikolayefskiye bırakarak Hollandaya dönmüştür.

Geçen hafta Nikolayefski sabahle-yin apartımana geldiği zaman kapının açılarak Troçkiye aid evrak tomarları-nın çalınmış olduğunu görmüş ve za-bitaya haber vermiştir. Bu evrakın Troçkinin düşmanları tarafından çalındığı zannedilmekte, fakat büyük bir kıymeti haiz olmadıkları zannedil-mektedir. Fransız zabıtası, bu sirkat hakkında şimdilik büyük bir ketumi-yet muhafaza ediyor.

Bu Sabahki Telgraflar

Almanyanın son kararı

Fransa, alâkadar devletlerle müzakereye girişmeğe karar verdi

Paris 15 — Almanya, Versay mua-hedesinin nehirlerle dair olan madde-sini tanımayacağını dün devletlere bildirmiştir. Fransa hariciye nazırı Pariste bulunmadığından Alman no-tası müsteşara verilmiştir. Hariciye müsteşarı derhal başvekelet binasına gitmiş ve başvekele görüşmüştür. Bu görüşme neticesinde alâkadar devlet-lerle görüşülmesi kararlaştırılmıştır. Bu devletlerin müşterek protesto-da bulunması muhtemeldir.

Paris mahafili M. Hitler bu gibi ka-rarları hep cumartesi günü tebliğ ve ilân etmesini dikkate şayan buluyor. İngilterede cumartesi günü öğleden pazartesi günü öğleye kadar hafta ta-tili yapıldığından Almanya bu suret-le vakit geçerek sınırların yatışmasını temin etmek istemektedir.

SUNDAY TIMESİN MAKALESİ

Londra 15 — Sunday Times, M. Hit-

lerin kararı hakkında yazdığı bir ma-kalede diyor ki: «Bu kararın yalnız manevî ehemmiyeti vardır. Çünkü Al-manya nehirlerde serbestiye riayet edeceğini bildirmiştir. Bu suretle Al-manya sade ecnebi vesayetini kaldır-mak istemiştir.

İtalya, Avusturya ve Macaristan Al-manyanın kararını tasvip ediyorlar. Almanyanın evvelce bu hükûmetlere malûmat verdiği anlaşılmaktadır.»

PARİS GAZETELERİ NE DİYOR?

Paris 15 (A.A.) — Gazeteler, M. Hit-lerin emrivaki siyasetinin devam et-mekte olduğunu beyan hususunda mütefiktiler.

Petit Parisien diyor ki: Almanya, bundan sonra iki taraflı olarak müza-kerelerde bulunacaktır. Bu hal, ken-disine ufak devletlere karşı dilediği gi-bi hareket etmek imkânını bahşetmek-tedir.

Echo de Paris diyor ki: Bu halin, sırf M. Hitler ile başbaşa konuşmak zevkini tatmak için mütefiklerimizle alâkayı kesmeğe muvafakat etmiş o-lanlar için bir ders teşkil etmesini te-menni ederiz.

Oeuvre gazetesi diyor ki: Führer, bir kere daha iyi görmüştür. Fransa, muahedelerin bu yeni ihlâline karşı gene kayıdsızca ve lâıyk olan ihti-mamı göstermiyerek mukabele edecektir.

Humanite, garptaki demokrat dev-letlerin pek zayıf olan istitaatlarını tenkid etmekte ve onların bu zaaf-larının Almanyanın hattı hareketini mümkün kılmış olduğunu ilâve eyle-mektedir.

Excelsior, Le Jour ve L'Ami du Peuple, Almanyanın son hareketinin tamamen siyasi mahiyette olduğunu yazmaktadırlar.

Trabzonda bekliyen koyunlar

Çabuk sevkıyat yapılması için tedbir alınıyor

Trabzon 15 — Erzurumdan İstanbu-la gönderilmek üzere buraya getirilen koyunlar bazen günlerce, haftalarca vapur beklemektedirler. Koyunların burada boşu boşuna beslendiği ve ço-ban, ahır parası verildiği için İstanbu-la götürülmesi pahalıya mal olmakta-dır. Bu yüzden İstanbulda da et fiat-leri yükselmektedir.

Bu hafta içinde Erzurumdan şehri-mize getirilen 6-7 bin kadar koyun git-mek üzere vapur beklemekte ve otsuz-luktan haylı sıkıntı çekmekte bulu-nduğundan koyun tüccarları vekâlete telle müracat ederek bir vapur iste-mişlerdi. Vekâlet tüccarın bu haklı müracaatlarını dikkate alarak hemen Cumhuriyet vapurunu limanımıza gön-dermiştir. Vapur koyunları yükliyerek hareket etmiştir.

Erzurumdan gelen koyunların Trab-zonda bekletilmemesi için tedbirler a-lınıyor. Bunların çabuk sevkî et fiat-tini ucuzlatacaktır.

Diyanibekirde

Belediye ikinci beş senelik plânı hazırlıyor

Diyanibekir (Akşam) — Belediyemi-zin beş senelik programı hitam bulmuş ve programa konulan işlerden bir ço-ğunu, bilhassa mezbahe, su ve elektrik işleri büyük muvaffakiyetle başarılmıştır. Şimdi belediyemiz ikinci beş senelik programını hazırlamağa baş-lamıştır. Bu program içtima halinde bulunan belediye meclisince tasdik ve tasvip edildikten sonra sıralanan işle-rin tatbikine başlanacaktır.

Haber aldığımızı göre, yeni pro-gramda su ve elektrik tesisatının nok-sanlarının ikmali, yeni şehirde nümu-ne evleri inşası, Atatürk heykeli, seb-ze ve et hâli, itfaiye teşkilâtının ıslahı umumî helâlar yapılması gibi bir çok önemli maddeler bulunacaktır. Bu programa konulan işlerin başarılmısı için beş yüzbin liraya ihtiyaç vardır. Belediye beş senelik varidatı ile bu işleri önliyecektir.

60 paraya üzüm

Kilis 15 — Mevsim geçmekte oldu-ğundan taze üzümün fiatlenmesi icab ederken şehrimizde yaş üzümün kilo-su 60 paraya satılmakta, alıcı bulun-mamaktadır. Karpuzların kilosu ise 20 paradır. Onun da alıcısı azdır.

Mısır meclisi İngiltere - Mısır muahedesini tasdik etti

Kahire 15 (A.A.) — Mebusan mec-lisi, 11 reye karşı 202 rey ile yeni İn-giltere - Mısır muahedesini tasdik etmiştir.

Doktor Şaht

Dün müzeleri gezdi, bu sabah Ankaraya gitti

Evvelki akşam İstanbulla gelen Al-man iktisat nazırı doktor Şaht dün müzeleri ve İstanbulun görülecek yer-lerini gezmiştir.

Doktor Şaht ve maiyetinde gelenler bu sabah saat yedi buçukta Perapalas otelinden çıkmışlar ve otomobillerle Yeşilköye gitmişlerdir.

Alman İktisad nazırı ve maiyeti sa-at sekizde 3 motörlü büyük tayyare-le ile Ankaraya hareket edecektir. Fa-kat sis yüzünden hareketlerini yarım saat kadar tehir etmeğe mecbur ol-muşlar ve sekizi yirmi beş geçe yola çıkmışlardır.

Yeni mebuslarımız

Ankara 15 (A.A.) — Boş olan vi-lâyetler sayıtlavlıkları için pazar gü-nü yapılan seçimde Cumhuriyet halk partisi namzetleri Fazlı Necmi Ör-kün, Çankırı sayıtlavlığına, Alaettin Tiritoglu Maraş sayıtlavlığına, Hüseyin Rahmi Gürpınar Kütahya sayıtlavlığına, Celâl Arat Yozgat sayıtlavlığına ittifakla seçilmişlerdir.

Bu sabahki sis

Bu sabah İstanbullu kalın bir sis ta-bakası kaplamıştır. Sis yüzünden vapur-lar ilk seferlerini yapamamışlardır. Sis saat dokuza doğru dağılmıştır.

Yüzüne tükürmüş

Mahkeme üç gün hapsine karar verdi

İzmir 15 — Burada cürmü meşhud mahkemesi garip bir davaya bakmış-tır.

Julyet adında bir matmazel bir pas-tanede bir erkekle beraber oturan Katerina adında bir kadına hakaret maksadile uzaktan:

— Tuuuuu..

Diye tükürmüştür.

Julyetin iddiasına nazaran tükü-rük Katerinaya gelmemiştir.

Katerina da bunun aksini iddi et-miştir. Tüküren kadın 3 gün hapse mahkûm olmuştur.

*Ankarada lig maçları

Ankara 15 (A.A.) — Bugün her iki alanda da lig maçlarına devam edildi. Muhafızgücü alanında ilk maç An-karagücü Altınordu arasında yapıldı. Oyun 4 - 1 Gücün galibiyetile bitti.

İkinci maç Muhafızgücü - Genç-lerbirliği arasında yapıldı. Oyun Gençlerbirliğinin 3 - 1 galibiyetile bitti.

Ankaragücü alanında yapılması mukarrer olan maçlar Demirsporun ve Güvensporun gelmemeleri netice-si olarak Çankaya ve Kırıkkalenin hükmen galebeleriyle neticelenmiştir.

Hırsızlık değil, tiryakilikmiş!

Bir paket sigarayı kaptığı gibi kaçmış!

İşi ve evi Olmıyan Ali adında bir a-dam dün Kadıköy iskelesi büfesine yaklaşmış:

— Ben ne alacaktım. Akıldan çık-tı...

Diye bir müddet etrafına göz gezdir-miş, bundan sonra bir paket sigara-yı kaptığı gibi kaçmağa başlamıştır. Ali yakalandığı zaman:

Ne yapayım!.. Bu benimki hırsızlık değil tiryakilik... Demiştir.

Bir Romanya torpido muhribi geldi

Romanyanın Mareşli torpido muh-ribi dün limanımıza gelmiş ve top-lar atarak şehri selâmlamıştır.

İki kız kardeş altın kaçırmak isterken yakalandı

İzmir 14 — Zabıta güzel iki kız kar-deşi altın kaçırmak cürmü üstünde yakalamıştır. Mariya ve Varvara a-dındaki bu iki kız kardeş Yunanista-na altın kaçırmak istiyorlarmış

Tren kazası

Romanyada bir tren bir lokomotifle çarpıştı

Sofya 13 (Akşam) — L' Endepan-dans gazetesinin bildirdiğine göre, Kulj şehriden kalkan ekspres, Timi-sul de Sus ile Predeal istasyonları a-rasında harekette bulunan bir loko-motifle çarpışmıştır. İki lokomotif ve iki vagon hattın çıkmıştır. Trende nazırlardan Valer Pop ile Valer Romar bulunmakta idiler

Üçüncü mevkide bir yolcunun ba-cakları ezilmiş bir kadınla bir ma-kinist de ağır surette yaralanmışlardır.

Bulgaristanda yanlış haberler neşredenler cezalandırılacak

Sofya 14 (Akşam) — Dahiliye nazır-ının beyanatına göre, yanlış haberler yaymakla halkın sükûnetini bozmağa çalışanlar şiddetle cezalandırılacak-lardır.

Şimdilik bu gibilerden üç kişi iç ille-re sürülmüşlerdir.

Romanya sefirleri arasında tebeddül

Bükreş 15 (A.A.) — Bir kaç gün evvel elçiler arasında yapılan te-beddülât Brüksel, Budapeşteye, An-karaya, Sofyaya, Atinaya ve Var-şovaya da yeni elçiler tayini ile ta-mamlanacaktır.

Öğrenildiğine göre, hâlen Roman-yanın Ankara elçisi olan M. Filotti Atinaya tayin edilecek ve Londra el-çiliğine tayin edilmiş olan M. Gro-gorceanın yerine dış işleri bakanlı-ğı genel sekreterliğine de orta elçi M. Trandafiresco getirilecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

İstanbul limanı

Şehrimizin plânını hazırlamakla meşgul olan mütehasşın liman için en münasip mevki Yenikapı olduğuna hükmettiği söyleniyor. Doğru mudur, yanlış mıdır? Burasını Allah bilir deyip geçelim. Fakat aksi temin edilinceye kadar, doğru diye kabul etmek mecburiyetindeyiz.

İstanbul limanını Yenikapı tarafına almak fikri yeni değildir. Epice eski zamandanberi bu temenni izhar olunuyor. Bu tatlı hulya ve temenniyi de fiile çıkarmak Cumhuriyete nasip olacağına göreki seviniyoruz.

Vakıa, İstanbul için en uygun limanı tabiat yaratmıştır. Halî kadar mükemmel bir liman tasavvur edilebilir mi? Fakat ne çare ki liman denilince, yalnız rüzgârdan muhafazalı bir deniz parçası kastedilmez. Liman demek teşkilât ve teçhizat demektir. Bugünkü vaziyeti itibarıyla Halicin modern bir liman olmağa istidadı yoktur. Zorla, sunî bir varlık yaratmağa kalkmaktan ise cezri bir hareketle limanı şehrin başka bir kıyısına kaldırmak şüphesiz ki daha makul olur. M. Prost bu neticeye varmakla çok doğru görüşüne bir misal vermiş sayılır.

Bugün Yenikapı civarları âdetâ hâlî bir erazi hissini veriyor. Orada icap edebilecek istisnâlar pek azdır ve kıymetleri de düşüktür. Geniş bostanlar yeni liman etrafının istenildiği gibi süslenmesi için imkân hazırlamaktadır.

Avrupanın bir çok limanları arkalarında uzun bir maziye malik oldukları için, bunun zaruret ve icapları altında bazı mahzurları camidirler. Liman civarları hemen daima çirkin ve biçimsizdir. Halbuki yeni yapılacak İstanbul limanı bu kusurların hepsinden âzâde, modern, ve zarif bir hayat membaı olabilir.

Bir aralık İstanbulda serbes liman tesis etmek fikri vardı. Bazı tedkikler de yapılmıştı. İhtimalki Yenikapının liman olarak tercihi münasebetile o proje de canlanır. Çünkü serbes bir limanın İstanbulla temin edeceği faydalar bazı muvakkat ve şimdiki vaziyete müncihâr noksanlar yüzünden vazgeçilmesini icap edecek derecede müteaddittirler. Yenikapı sahası bir serbes limana da müsait görülebilir.

Akşamcı

İsviçreden yumurta talepleri arttı

İsviçreden yumurta talepleri çoğalmıştır. Diğer bazı memleketlere de ihracata devam olunmaktadır. Son bir hafta zarfında Almanya'ya 2000 sandık yumurta gönderilmiştir. Almanya alışlarını arttırmıştır. İtalya ve Çekoslovakya'ya da ihracat yapılmıyor.

Fiatler geçen haftaki 34 liraya nazaran düşük olmak üzere 31-32 lira arasında oynamaktadır. Bu fiat en çok aranan büyük sandık taze mallar içindir.

Balık ihracatı

Torik balığı ihracatı devam etmekte ve çoğalmaktadır. Dün de İtalya ve Yunanistana iki vapur dolusu torik gönderilmiştir. Fiatlerde mühim değişiklik yoktur. Evvelce olduğu gibi çifti beş kuruştan satılmaktadır.

ŞEHİR HABERLERİ

Ramazan

Bu sene de Beyazıd camii avlusunda sergi açıldı

Bugün ramazanın birinci günüdür. Her sene olduğu gibi bu sene de Beyazıd camii avlusunda yiyecek, siğara, tütün, tesbih gibi şeyler satan esnafın iştirakile bir sergi açılmıştır. Sergi ramazanın sonuna kadar devam edecektir.

Ramazan münasebetile camilerde verilecek mev'izelerin mevzuları da tesbit ve vâizlere tebliğ edilmiştir. Ramazan geceleri büyük camilerin minarelerine kurulacak mahyeler de millî tasarrufa, inkılâba, cumhuriyete taallük edecek vecizelerden ibaret olacaktır.

Gümrük antrepolarının liman idaresine devri

Gümrük antrepolarının liman idaresine devri muameleleri bitmiş gibidir. Yarın son olarak yağ antrepusunun devrine başlanacaktır. On güne kadar bütün antrepolar tamamen liman idaresine geçecektir.

Gümrük antrepolarını idare eden memurlar yeni teşkil edilen ambarlama servisine verilmişlerdir. Bu suretle hiç bir memur açıkta bırakılmamıştır. Ambarlama servisi liman idaresi tarafından bir elden idare edilecek olan antrepolardaki gümrük eşyasının kontrolile meşgul olacaktır.

İstanbulun plânı

M. Proste şehrimizde daha bir ay kalacak

Şehrin istikbalini tayin edecek plân yapılıncaya kadar yapı ve yollar kanununun bina inşaatına taallük eden hususlarına dair belediye fen heyeti tarafından bir izahname hazırlanmış ve belediyece tatbik edilmeğe başlanmıştır. Şehircilik mütehasşısı bu izahnameyi tedkik etmektedir. İzahnameye deki noktalardan hangisini bırakacağı, hangi kısımları tadil ve yahud yeni esasları tesbit edeceği henüz belli değildir. Mütehasşıs, bu husustaki katî kararını yakında verecektir.

M. Proste şehrimizde daha bir ay kalacak ve buradaki tedkikatını tamamladıktan sonra memleketine dönerek Pariste çalışmaya başlayacaktır.

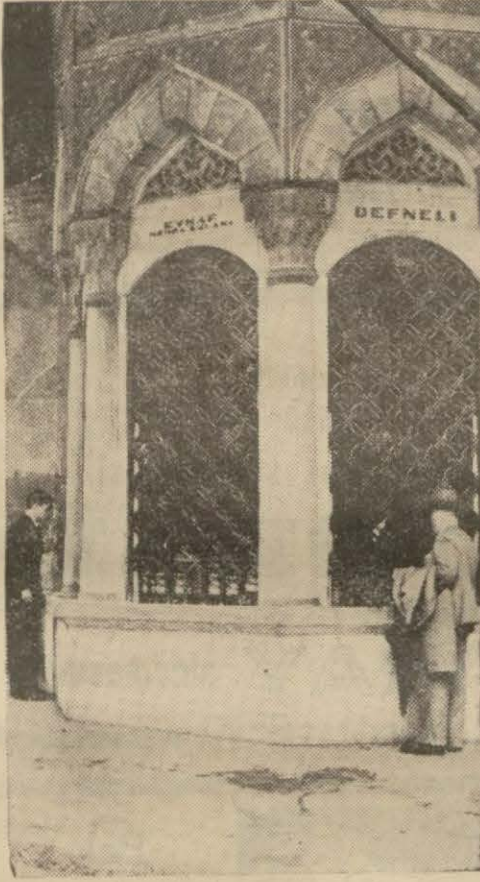
Çimento meselesi

Son günlerde piyasada görülen çimento yokluğunun sebeplerini tahkik etmek üzere ihracatı murakabe kanununa göre vilâyette vilâyet mektupçusu Osman Nurinin reisliği altında ofis müdürü Mahmud Celâl, ticaret odası müdürlerinden Galip Bah-tiyardan ibaret bir komisyon teşkil edilmiştir.

Komisyon dün ilk toplantısını yapmıştır. Komisyonun yapacağı tedkikat neticesinde çimento fiatleri üzerindeki yükselişin sebeplerini meydana çıkaracaktır.

Memba suları

Evkaf idaresi satış depolarını arttıracak

Yenicamiin eski sebil yerindeki satış mahalli

Taşdelen ve Defneli sularında yapılan yeni tesisat üzerine membarlardan muntazam kaplarla doldurulup getirilen sular, Beyazıd, Bahçekapı, Teşvikiye muvakkithanelerinde satılmaktadır. Evkaf idaresi, bu tedbiri bir tecrübe mahiyetinde ittihaaz etmiştir. Halk evkaf idaresi gibi resmî bir teşekkülün piyasaya çıkardığı suları itimadla satın almaktadır. Evkaf idaresi, gelecek sene satış depolarını arttırmak fikrindedir.

Belediye zabıtası

Hazırlanan projenin tetkiki bitmek üzere

Belediye zabıtası talimatnamesinin yeni ihtiyaçlara göre tadili hakkında bir proje hazırlanmış ve proje, şehir meclisi azasından mürekkep bir encümen tarafından tedkik edilmeğe başlanmıştır. İki seneye yakın devam eden bu tedkikat sona ermek üzeredir.

Bundan evvelki talimatnamede mevcud bazı hükümler, bugünkü ihtiyaçlara uymuyor. Yeni talimatnameye belediye emirlerinin daha iyi yürüyebilmesi ve belediye suçlarının daha çabuk cezalandırılması için hükümler konulmuştur. Yeni talimatnamede hükümlerin nazari mahiyette kalmaması için de maddeler vardır. Talimatname Şehir meclisinin teşrinisani toplantısında müzakere edilecektir. Fakat bu toplantıya yetişmediği için şubat devresine kalmıştır.

Haliç iskeleleri tamir edildi

Haliç idaresine aid sekiz vapurdan yedi vapurun evvelce tamir edildiğini ve sekizinci vapurun da tamirine karar verildiğini geçenlerde yazmıştık.

Bu son vapurda tamir edilmek üzere kızağa çekilmiştir. Diğer taraftan uzun senelerden beri bakımsız kalan Haliç iskeleleri de tamir edilmiştir.

Meyvalar

Bu sene kış meyvaları hem bol, hem ucuzdur

Bu sene kış meyvaları boldur. Portakal mahsulünün hem bol, hem kalite itibarıyla çok yüksek olduğu anlaşılmıştır. Elma mahsulü de iyidir.

İstanbul'a portakal gelmeğe başlamıştır. Fakat bunlar ilk mahsulüdür ve tamamen tatlı değildir. Bu ayın sonuna doğru bol portakal gelmesi bekleniyor.

Elma 15-30 kuruş arasında satılıyor. Geçen seneler kilosu 40-45 kuruş olan Amasya elmaları bu sene 30 kuruşadır. Elma geçen seneye nisbetle ucuzdur.

Bir müddettenberi Antalya havalsinden muz da gelmektedir. Yerli muzların kilosu 70-80 kuruştur. Gümrüklü muzlar 120-130 kuruşa satılıyor.

Tevkifhane tamir ediliyor

Sultanahmedde umumî hapishane ile tevkifhane için bazı tamirat yapılmış kararlaştırılmıştı. Umumî hapishane yıkılarak yerine yeni adliye sarayı inşa edileceğinden tamirden vazgeçilmiştir.

Tevkifhanenin zemin katında tamirat yapılmaya başlanmıştır. Burası çini ile döşenecek ve bazı hücreler yapılacaktır.

Maliyet fiati

İktisat vekâleti baş müşaviri tetkikat yapıyor

İktisad vekâleti baş müşaviri Fon der Porten Sümer bank fabrikalarında tetkikat yapacaktır. Şehrimizde bulunan mütehasşıs en eski mensucat fabrikası olan Feshane fabrikasında bu tetkiklerine başlamıştır. Fabrikanın dahilinde mühim tedilât yapılmış ve yepyeni makinelerle teçhiz edilmiştir.

Fon der Porten tetkikleri arasında bilhassa imalâtta maliyet fiatinin indirilmesi çarelerini araştırmaktadır. Hayatın ucuzlatılması bakımından alınacak tedbirler meydanında bu cihe ehemmiyet atfedilmektedir. Baş müşavir Feshane fabrikasındaki tetkiklerini bitirdikten sonra Bakırköy ve diğer fabrikalarda meşgul olacaktır.

Muallim ve talebelerin muayenesi

Maarif vekâleti tarafından verilen bir emir üzerine şehrimizdeki lise, orta, ilk mekteblerin talebe ve muallimlerinin sihhî muayeneleri yapılacağı yazılmıştı.

Muayene için muhtelif hastahanelerde mütehasşıs doktorlardan mürekkep bir sihiye heyeti teşkil edilmiştir.

Çocukların muayeneleri sırasında sihhî bakımdan göze çarpacak olan arızalar etrafında çocuk velilerinin de nazarı dikkati celbedilecektir.

Bir çırpıda

Parola

Her şeyde eskilerin yerini yeniler kapıyor. İhtiyar bir dostum eskiden birbirine komşu olan âşıkların evden eve nasıl işaretleştiklerini anlattı. Kafes tıkırdatmak, gece ise kafesin arkasında parolasına göre bir, iki, üç kibrit çakmak. Eğer âşık sokaktan geçiyorsa kafesin arkasında ud tıngırdatmak..

İhtiyar dostum:

— Pencerelerdeki perdenin bile âşıklar için dili vardı. Perdenin açık veya kapalı olması, yan veya düz olması, yarıya kadar indirilmiş bulunması bile pek çok şeyler ifade ederdi. Hele kafes, hele kafes... Sanki pencerelerin önünü kapatmak için değil de bir aşk lûgatı halinde kullanılması için takılmıştı.

Tabii artık pencerelerde kafes diye bir şey kalmadı. Kafes tarihe karıştı amma aşk henüz karışmadı.

Aşk yaşayınca tabii onun ifade tarzı da yaşayacaktır.

Bunun için modern komşu âşıklar uzaktan uzağa birbirleriyle muhavere etmek için her gün biraz daha asrı usuller buluyorlar, bu muhavere için zamane icadlarından, makinelerden bile istifade ediyorlar.

Hiç unutmam... Bir zamanlar mahalle aralarında böyle karışkan karışya iş pişirenler gramofondan deşetli istifade ederlerdi. Bakarsınız. Karşıdaki küçük bayan: «Yanıyorum, ölüyorum» gibi bir plâk çalarken yanındaki köşkten hemen plâkla ve yıldırım usulile buna cevap gelirdi. «Hain, vefasız, ne zaman benim gönlümü şad edecek-sin?» gibi bir şarkı..

Karşıdan karşıya çalınan plâklar, eskiden karşıdan karşıya perde ile kafesle yapılan işaretlerden daha çok iş görürdü.

Şimdi âşıkane muhavere ve muhabere usulleri biraz daha inkişaf etti, biraz daha asrileşti. Âşıklar radyodan istifade ediyorlar.

— Birader... Oturduğum apartı-manda sabah saat sekiz ile dokuz arası olmaz mı? Erkenden yukarı katta radyo başlar. Parisi mi dinliyorlar? Londrayı mı bilmem? Radyo beş dakika devam eder susar... Merakıma dokundu... Böyle her sabah beş dakika çalınan radyonun hikmeti ne olabilir? Meğer bu beş dakikalık radyo konserinin ne mühim bir mânası varmış ta ben farkında değildim...

Alt katta oturan bekâr sporcu bir kiracı var... Üst kat, radyolu dairede de ihtiyar zengince bir adamla yaşayan genç, güzel bir sabık bar artisti. Adam bar artistini çekip evine almış... Zengin ihtiyar sabahleyin evden çıkınca genç artist kadın aşağıdaki sporcuya radyo vasıtasile telgraf çekiyormuş. İhtiyar gitti...

İşte bu beş dakikalık radyo konseri mühim bir aşk parolası imiş.

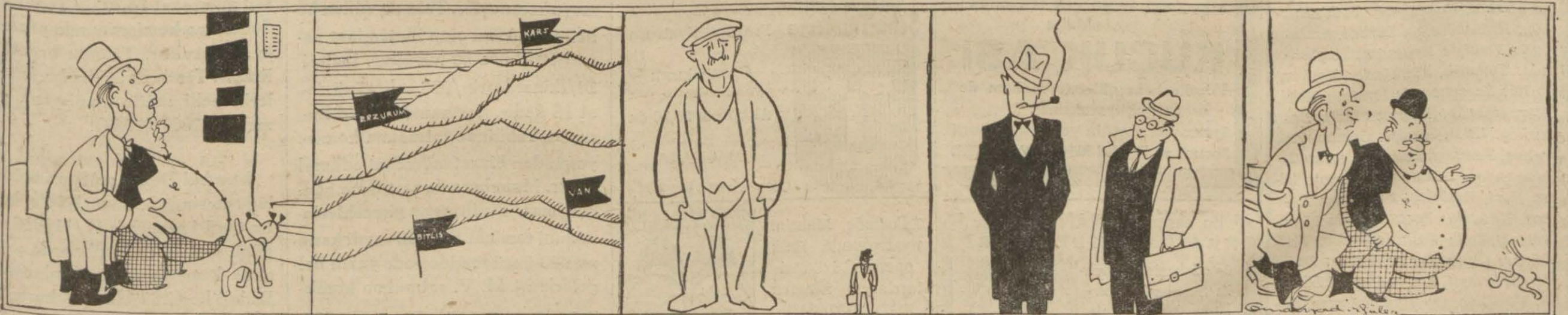
Görüyorsunuz ya eski kafeslerin tıkırdaması yerine âşıklar ne mühim vasıtalar koymuşlar.

H. F.

Bir tramvay bir hamala çarptı, parmakları kırıldı

Vatman Nurinin idaresindeki 178 numaralı tramvay arabası dün Galatada saatin önünden geçerken Ahmed adında bir hamala çarpmıştır. Hamalın parmakları kırılmıştır.

Bay Amcaya göre...

— Bay Tahsin Uzer'in beyanatında gördüm de şaşım bay Amca...

... Üçüncü müfettişlik mmtakasında iki milyon vatandaş varmış...

... Fakat buna mukabil 69 doktor varmış!...

... Halbuki yalnız Beyoğlunda 140 bin vatandaş bulunmasına mukabil tamam 1000 tane doktor varmış!...

B. A. — Buna memnun olmak lâzım: 140 bin nüfusluk Beyoğlunda 1000 doktoru geçindiren hastalık iki milyon nüfuslu mmtakada yok de-

Dünyanın En Büyük Filmi ISTANBULA GELDİ KORKUSUZ KAPTAN

Fransızca sözlü Metro - Goldwin - Mayer

Birinci sınıf Ekstra süperfilm, baş rollerde:

KLARK GABLE - CHARLES LAUGHTON - FRANCHOT TONE

TAHİTİ adalarının 5 şehrinin yerli halkı ve
TAHİTİLİ 2 YERLİ DÜNYA GÜZELİ

MAMO ve MOVITA

DIKKAT: Bu filmi göremek, müddeti hayatınızda hiç bir film görmemiş olmakla müsaavidir.

Fevzi Çakmak

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Hamidiye kumandanı gemide bir ziyafet vermiş ve geç vakte kadar devam etmiştir.

Bir gün sonra Köstence başkonşolosumuz Hamidiye kumandanı ve zabitanı şerefine konsoloshanede bir kabul resmi tertip etmiş, Köstneceden kara ve deniz kumandanlarıyla tanınmış aileler kabul resminde hazır bulunmuşlardır. Türk denizcilerinin dost memleket denizcileriyle yaptıkları temaslara çok müsait bir tesir bırakmıştır.

Filomuz

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

arasında Yavuzun futbol takımı ile bir futbol maçı da vardır.

Filomuz, Maltadan sonra Faleri ziyaret edecektir. Burada da birkaç gün kalacaktır.

Bugün gidecek filo Yavuz dretnotile Kocatepe, Adatepe, Tınaztepe, Zaffer torpito muhriplerinden, birinci, ikinci İnönü, Sakarya, Dumlupınar denizaltı gemilerinden ve Ergin vapurundan mürekkeptir.

Filoyu teşyi için Akayın Kalamış, Şirketihayriyenin 71 numaralı vapurları yolcu alacak ve Yeşilköy açıklarına akadar gidecektir.

Antakya

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İntihabata iştirak etmemeğe azmetmiş olan Antakya, İskenderun, Kırıkhan ve Reyhaniye belediyelerinin tekmi Türk azaları Suriye meclisine mebus göndermeyeceklerini ısrarla ifade ettiklerinden dolayı mahallî idare tarafından tazyik altına alınmışlar ve bunun üzerine hepsi vazifelerinden istifa etmişlerdir.

Halkın intihabata iştirak etmemek hususundaki azmi ve mütehit cephesi karşısında âsaişî muhafaza bahanesiyle Sancağa fazla miktarda polis ve jandarma sevk edilmiştir. Bu kuvvetler köyleri dolaşmakta ve kasabalarda devriyeler gezerek halkı tedhiş etmektedir.

Türklerin intihabata iştiraklerini tehditle temin için Sancak Türkleri arasında borç meselesi ileri sürülmüş ve bu bahane ile bir çok Türkler tevkif edilmiştir.

Nöbetçi eczaneler

Bu akşam nöbetçi eczaneler şunlardır:

Şişli: Osmanbeyde Şark Merkez, Taksim: İstiklâl caddesinde Kemal Rebul, Beyoğlu: Tünelde Matkoviç, Yüksekalkadında Venikopulo, Galata: Topçular caddesinde Merkez, Kasımpaşa: Vasif, Hasköy: Halıcıoğlunda Barbut, Eminönü: Yemişte Bensason, Heybeliada: Tomadis, Büyükdada: Merkez, Fatih: Sarayhanede İbrahim Halil, Karagümrük: Mehmed Arif, Bakırköy: Hilâl, Sarıyer: Osman, Tarabya, Yeniköy, Emirgân, Rumelihisarındaki eczaneler, Akaray: Ziya Nuri, Beşiktaş: Süleyman Recep, Kadıköy: Pazaryolunda Merkez, Modada Faik İskender, Üsküdar: Ömer Kenan, Fener: Defterdarda Arif, Beyazad: Yeni Lâleli, Küçükpazar: Hikmet Cemil, Samatya: Kocamustafapaşada Ridvan, Alemdar: Cağaloğlunda Abdülkadir, Şehremini: Ahmed Hamdi.

Büyük musikinın bütün ihşamı...

Muazzam sahnelerin bütün güzelliği...

Aşk maceralarının bütün sevimliliği...

Altın sesli JEAN KİEPURA'nın son temsili

AŞK GÜNEŞİ

(IM Sonnenschein)

Filminde ve pek yakında SARAY sinemasında gözleriniz önünde canlandıracaktır.

Pek Yakında

SÜMER

Sinemasında

EHLİ SALİP MUHAREBELERİ

Tamamen Türkçe sözlü filmi

Bugün ve yarın son olarak

MİLLÎ SİNEMADA

Matineler : 2,30 — 4,30 akşam 9 da başlar

ÖLÜM

Mızika kumandanı ölü general Osman hafidi süvari kumandanı yüzbaşısından müteakid Nizameddin vefat etmiştir. Cenazesi Salı günü Kadıköyünde Mısırlı oğlu Çeşme sokağındaki 11 No. lu evinden saat on birde kaldırılarak Osman ağa camiinde namaz kılındıktan sonra aile kabristanına defnedilecektir. Allah rahmet aylesin.

Bugünden itibaren ŞIK sinemada 20 Kuruşla

Bu mevsimde gösterilen yeni

ŞIRLEY TEMPLE'in

En güzel ve en çok muvaffak olduğu

KUÇUK ASİ

Filmile hem gülecek ve hem de ağlayacaksınız.

Ayrıca Bu senenin yeni Paramount Jurnal ve Renkli MICKY MAUSE

Bu akşam TURAN Tiyatrosu

NAŞİD HALİDE FAHRİ

üstad bestekâr Muhlis Sabahaddin birlikde birinci defa

« GÜL FATMA »

operet 3 perde

Büyük orkestra

Az para ile büyük eğlence
YALNIZ 20 KURUŞLA

ŞARK

(Eski Ekler) sineması

Bugünden itibaren fevkalâde bir program gösteriyor.

SİYAH GÖZLER

HARRY BAUR - SIMONE SIMON
JEAN PIERRE AUMONT
tarafından ve

HÜCUM FİLOSU

JACK HOLT ve MONA BARRİ
tarafından meraklı bir film.

Bugün

TÜRK Sinemasında

Mevsimin en güzel Fransız filmi

AŞK ÖLÜM ve ŞEYTAN

PIERRE BLANCHAR - KATE DE

NAGY tarafından

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatrosu

Fransız tiyatrosu

Operet kısmı

Akşam S. 20,30 da

MASKARA

Taksiminde Maksim

tiyatrosunda Halk

opereti 16 ikinci

teşriniden itibaren

ZOZO DALMAS

ve FOMAKOS'un

İştirakile PİPİÇA

büyük operet. Yeni

kadro. Yeni bale

HALK OPERETİ

İstanbul belediyesi ilânları

Hepsine 53 lira kıymet biçilen itfaiye müdürlüğü binası karşısındaki arsada bulunan (1 ve 2 metre boyunda 142 adet ot-taşı, 3 ½ metre boyunda 12 adet köşe demir direk, 12 adet muhtelif demir parçaları, 1 adet iki kanadlı demir kapı, 1 adet sekiz kanat demir kepenk, 3 adet demir parmaklık, 2 adet helâ taşı, 2 adet kuyu bilezik taşı 1200 adet çürük tahta ve direk parçaları) satılmak üzere açık arttırmaya konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnamesi levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 4 liralık ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 24/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2780)

Kilosu	Cinsi	Bir kilosunun	İlk teminatı
6630	Un	Muhammen fiatı	80 lira
6880	Makarna	16	144 » 50 K.
1870	Şehriye	22	

Belediye hastahanelerile müessesasına lüzumu olan yukarıda mikdarı ve cinsleri yazılı yiyecek ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde isteklisi bulunmadığından pazarlığa çevrilmiştir. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. lu kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 24/11/936 salı günü saat 14 de daimî encümende bulunmalıdırlar. (B.) (2778)

Tahlisiye Umum Müdürlüğünden :

İdare ihtiyacı için lüzumu görülen ve memleket dahilinde imalî meşrut bulunan iki bin tane renkli işaret fişegi açık usuliyile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 27/11/936 tarihine rastlayan cuma günü saat on dörtte Galatada Merkez Rıhtım Hanında Tahlisiye Umum Müdürlüğü satınalma komisyonunda yapılacak olan mezkûr fişeklerin muhammen bedeli 1760 lira ve muvakkat teminat miktarı 132 liradır. İsteklilerin eksiltmeye başlamadan evvel teminatlarını idare veznesine tevdi etmeleri lâzımdır. Bu baptaki şartname sözü geçen komisyonda görülebilir. (2876)

Maliye vekâletinden:

Vekâletçe lüzum görülecek büyük vilâyetlerde istihdam edilmek üzere 150 ve 200 lira ücretli hesap mütehassısları alınacaktır.

Aranılan evsaf şunlardır:

- 1 — Türk olmak
- 2 — Yaşı elliden fazla olmamak
- 3 — Yüksek tahsil görmüş olmak
- 4 — Maliye müfettişliğinde, Divanı Muhasebat birinci sınıf mürakipliğinde veya âzalığında veya mali veya ticari müesseselerde en az beş yıl muvaffakiyetle çalışmış, muhasebe usullerine ve vergi ticaret kanunlarına vakıf olmak.

Yukarıda sayılan vasıfları haiz olanlar arasında 23/11/936 ve 24/11/936 günleri İstanbul ve Ankarada aşağıda yazılı mevzulardan tahrirî imtihan yapılacaktır.

- 1 — Kazanç ve muamele vergilerinin tarh, tahakkuk ve tahsiline aid kanunî hükümler.
 - 2 — Ticaret kanunu hükümleri
 - 3 — Ticaret usulü defteri
 - 4 — Hesap
- Talip olanlar aşağıda yazılı vesaiki arzuhallerine rapt edeceklerdir.
- 1 — 788 numaralı Memurin kanununun beşinci maddesinin A, B, C, D, fıkralarının istilzam ettiği vesaik.
 - 2 — Yüksek tahsil gördüğünü müsbit şahadetname veya tasdikname.
 - 3 — Yukarıki dördüncü fıkrada yazılı memuriyetlerde bulunanların sicil cüzdanları.
 - 4 — Mali ve Ticari müesseselerde çalışanların hangi müesseselerde ve hangi işlerde ne kadar müddet çalışmış olduklarını müsbit vesaik.

Bu istidalar ve vesikalar 22/11/936 tarihine kadar İstanbulda Defterdarlığa ve Ankarada Zat işleri müdürlüğüne verilmiş olacaktır. (1725) (2904)

İstanbul Harici Askerî KITAATI İLÂN LARI

Şartnamesindeki değişiklik dolayısıyla 30000 metre tayyare kanat bezi ile 65600 metre tayyare kanat şeridi yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedeli 25500 lira olup ilk teminat parası 1912 lira 50 kuruştur. İhalesi 24/İkinci teşrin/936 salı günü saat 15 dedir. Şartnamesini 128 kuruş mukabilinde satınalma komisyonundan bizzat müracaat edilerek alınır. Muhabere ile şartname gönderilmez. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 23 üncü maddesinde yazılı belgelerle M. M. V. satınalma komisyonuna ihale günü ve saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını vermiş bulunmaları. (448) (2725)

İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu ilânları

İstanbul Deniz yollamasında bulunan 3 No. lu at kayığı 17/11/936 salı günü saat 14,30 da Tophanede Satınalma komisyonunda pazarlıkla satılacaktır. Tahmin bedeli 20 liradır. Teminatı üç liradır. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri (206) (2928)

İstanbul Deniz yollama müdürlüğü emrinde bulunan iki No. lu şatın tamiri pazarlığı 17/11/936 salı günü saat 14 de Tophanede satınalma komisyonunda yapılacaktır. Bedeli keşfi 637 lira 17 kuruştur. İlk teminatı 47 lira 79 kuruştur. Şartname ve keşfi komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (207) (2929)

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

KUDUZ TEDAVİSİ

Frenklerin Sent-Hüber adlı bir azizleri vardır. Siz ona veli veya nebi deyiniz. Birçok zaman, Sent-Hüberin kilisesini ziyaret kuduzu tedavi etmeğe kâfidir sanılırdı.

Kuduz bir köpek ısıranı, hemen o kiliseye gider, papasın vazını dinler, sonra alına tebeşirle bir haç resmi çizilir, yaranın içine bir ipek iplik sokulurdu. Bu iplik, Sent-Hüberin cübesinden çıkarılırdı.

Kuduz sahiden iyileşir miydi? Hayır amma, bu itikad uzun zaman sürüp gitti. Nihayet ölenler öyle çoğaldı, öyle çoğaldı ki, itikad zayıflamaya başladı ve kuduz aşısı imdada yetişince, sö-nüp gitti.

31 MİLYONLUK MİRAS

San Fransiskonun büyük bir mahallesinde, kendi halinde yaşayan, mütevazı bir ömür süren iki çocuklu bir kadın var. Bayan Mari Bakkokla iki çocuğunu bütün mahalleli seviyorlar.

Derken günlerden bir gün noterden bir haber geliyor. Bayan Bakkok 31 milyon dolarlık bir mirasa konmuş!

Meğer babası meşhur tütün kralı Rişar Bakkokmuş..

Kadın, bu büyük servete rağmen, mahallesinden ayrılmıyacağını ve eskisi gibi mütevazı yaşayacağını söylüyor.

Sözünde durabilecek mi dersiniz?..

Dün dokuz tayyareye ad konma resmi yapıldı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

İlköy tayyare meydanı kadın, erkek çocuk yüzlerce insanla dolmuştu.

Halka, büyük hangarın önünde yer verilmiş, biraz ötede yeni dokuz tayyare kırmızı beyaz uzun bir şiritle birbirine raptedilmişti.

Merasime askerî bandonun çaldığı istiklâl marşıyla başlanmıştır. Bundan sonra meydanlıkta hazırlanmış olan kürsüde hava kurumu İsmail Hakkı tarafından bir nutuk söylenmiştir. Başkan ezim demiştir ki:

«Hava kurumu ekonomik zafere ve en kısa zamanda tez iş gören sivil tayyareciliği de memleket içinde kurmağa çalışıyor. Sivil tayyareler ve sivil tayyareciler hiç şüphesiz ordunun hava müdafaasını yapacaklardır. Kurumumuz bu seneye de Cumhuriyet ordusuna 34 tayyare armağan etti. Bu seneki tayyarelerden dokuz tanesi sayın İstanbululların hediyeledir. Bunların adları İstanbul 2, Fatih 2, Eminönü 2, Beyoğlu 2, İstanbul bahçecileri 2, İstanbul kasapları 1, İstanbul Halkı 1, İstanbul esnafı 1 ve Eyüptür.

Bu dokuz tayyare ile İstanbulumuzun ordumuzu yaptı armagan 21 tayyareyi bulmuştur.

Başkanın şiddetle alkışlanan nutkundan sonra şehir meclisi azasından avukat Cemaleddin Fazıl da ateşli bir söylev vermiş ve çok alkışlanmıştır. Cemaleddin Fazıl nutkunda şunları söylemiştir:

«Bugün en büyüğümüzden en küçüğümüze kadar hepimiz biliyor ve iman ediyoruz; yarınki savaşların en korkunç, en müthiş silâhını gökyüzünü çelik motorlarının homurtularıyla titreten ve yeryüzünü ölümlü sağan, şehirlere yakıcı, yıkıcı zehirler püsküren uçaklar teşkil edecektir. Şehrimizi yani canımızı, canlarımızı korumak için uçak sayılarımızı arttırmak lazımdır.

Atatürk son nutkunda dedi ki: «Hava ordusuna sarfettiğiniz himmeti arttırmanız dilerim. Yeni bir programın tatbikatı devresinde bulunduğumuz için hava kuvvetlerimiz, arzumuz derecesinden henüz uzaktır. Kuvvetli bir hava ordusu vücude getirmek yolunda iyi neticelerle doğru ehemmiyetle yürümekte olduğumuzu ifade ederken hava taarruzlarına kar-

17 NCI ASIRDA MADRID

Bir muharrir 17 inci asırdaki Madridi şöyle anlatıyor:

«Evinin helâları yoktu; bütün gece her evin penceresinden açık söylemek istemediğim şeyler sokağa dökülürdü. Bazen, geceleri kaldırımlarda sessiz dolaşan sevdalı İspanyol, başından ayağına kadar ıslanır ve sevgilisine gidecek yerde, elbise, çamaşır değişmek için evine dönerdi.»

Madrid 3 üncü Şarî devrinde değişti ve büyük, muntazam bir şehir oldu.

BİRA

Yeryüzünde en çok bira içen insanlar Almanlardır.

Bira vergisi devlet hazinesine senede 3 milyar frank kazandırıyor. Almanyada senede 9 milyar franklık bira içilir. Almanyadaki biraahanelerde çalışan garsonların sayısı 400,000 dir. Bu garsonlar senede 800 milyar frank bahşış alırlar.

KADINLARA İZİN

Aynı on yedisinde Londrada «Evli-ler birliği» nin kongresi toplanacak.

Bu kongrede Londrada Sen-Gabriel kilisesi baş rahibi Sesil Klark söz alacak ve kadınların haftada bir gece serbestçe sokağa çıkmalarını müdafaa edecektir.

Baş rahibe göre, mademki erkekler istedikleri zaman çıkıp tek başına kliplere gidiyorlar, kadınlar da hiç değilse haftada bir gece gezip eğlenmelidirler.

Ayasofya müzesi tamir ediliyor

Sıvaları kaldırmakla inşaat devirleri tesbit ediliyor

Ayasofya müzesinde tamirat

Ayasofya müzesinde bir müddetten beri yapılmakta olan sütun tamirâtı devam ediyor. Bu sütunların üstüne vaktile sıvanan sıva tabakaları kaldırılınca altından çıkan tuğlalarla inşaat devirleri meydana çıkmaktadır.

Müzeler idaresi sırf tuğladan inşa edilen Ayasofya binasının inşaat tarzını tesbit etmek üzere bu sütunlara aid muhtelif pozların fotoğraflarını almıştır. Tamirat esnasında çürük bazı tuğlaların değiştirilmesi lüzumu hallolunursa bu fotoğraflar binanın eski vaziyetini canlandıracaktır.

Bu fotoğraflar, Bizanslılar tarafından yapılan sıvalarla, Osmanlılar tarafından yapılan sıvaların bütün safhalarını gösteriyor.

Yapılan yeni tamirata gelince: Bu tamirat bir müteahhide ihale edilmiştir. Tamirat ikmal edilmek üzeredir.

SİYASİ İCMAL

İngiltere niçin silâhlanıyor?

Bugün İngilterede eskîrî umumiyenin, kabinenin ve parlâmentonun en ziyade meşgul bulunduğu mesele silâhlanmaktır. Yakın zamana kadar İngiliz politikası silâhları azaltmak teşebbüsünde en ileri safta çalıştığı halde şimdi silâhlanmak yarışında bütün milletlerin önünde bulunuyor.

İngiltere gayet geniş mikyasta denizden, karadan ve havadan silâhlanmakta olduğu gibi silâh imalının sıratını gittikçe bir kat daha arttırıyor. İngilterenin böyle son süratle ve bütün mali ve sınaî kudretile silâhlanmakta olmasına gerek dahilde, gerek haricte türlü türlü manalar verilmektedir. İngiliz başvekili M. Baldwin bu silâhlanmak faaliyetinin gayelerini İngiltere adalarının deniz aşırı memleketlerden kırk küsur milyon yaşaması ve sanayiî beslenmesi için deniz aşırı memleketlerden yiyecek ve ham madde getirilmesini, sahillerin muhafazasını temin ve ticaret jûlolarını korumak olduğunu söylemiştir. Yani İngiltere adalarını ağıktan ve deniz ve hava taarruzlarından korumak ve imparatorluk ile muvasala yollarını emniyet altına almaktır.

M. Baldwin İngilterenin silâhlanmaması için elzem olduğunu söylemiş ve ancak İngilterenin her hangi harbe hazır bulunduğunu her millet bildiği zaman Avrupa sulhunun temin edileceğini ilâve etmiştir. Hülâsa İngiltere Avrupa politikasını kendi bildiği gibi idare etmek için çok kuvvetli olmağa azmetmiş bulunuyor. Vaktile Avrupa politikasını Fransa silâhına dayanarak idare ediyordu. Bir çok sebeplerle Fransa bu rolünü kaybettikten sonra İngiltere bunun yerini tutmağa çalışıyor. Bu vaziyet karşısında Fransa şüphesiz müteessirdir.

Hülâsa İngiltere Avrupa politikasını kendi bildiği gibi idare etmek için çok kuvvetli olmağa azmetmiş bulunuyor. Vaktile Avrupa politikasını Fransa silâhına dayanarak idare ediyordu. Bir çok sebeplerle Fransa bu rolünü kaybettikten sonra İngiltere bunun yerini tutmağa çalışıyor. Bu vaziyet karşısında Fransa şüphesiz müteessirdir.

Hem asker, hem diplomat

Leh hariciye nazırı M. Beck nasıl yetişti?

Leh hariciye nazırı henüz 38 yaşında en genç diplomatlardan biridir

Lehistan Hariciye nazırı miralay baron Beck'in Londra seyahati bütün dünyanın nazarını hem Lehistan hem de nazırın şahsına çevirmiştir. Baron Beck'in Londra seyahati ilk defa yapılan bir şey değildir. Şimdiye kadar on defadan fazla İngiliz imparatorluğu payitahtında bulunmuştur.

Fakat evvelki ziyaretleri hep mütenekkiren ve gayri resmî idi. Bu defa ise İngiltere devletinin has misafiri olarak Londrada bulunmuştur. Kendisinin şerefine başvekâlet dairesi olan Downing caddesindeki 10 numaralı kâdî kadim binada birçok parlak ziyafetler verildi. İngiltere kralı sekizinci Edvard büyük ihtişam ile Leh Hariciye nazırını kabul etti.

Bu parlak kabul resimleri miralay Beck'i dünyanın en meşhur adamları sırasına çıkardı. Matruş yüzlü ve genç zabıt simalı Leh devlet adamının fotoğrafını görmeyen ve tanımayan kalmadı. Uzun ve çekik burnu, geniş elmacık kemikleri, kuvvetli çenesi fevkalâde enerji ve azım sahibi olduğunu göstermektedir. Derin ve cevval gözleri diplomasi ehliyeti ve mehareti ilân ediyor ise de daima sınıksız kapalı duran ağzı bu diplomatın sırasında sü-kût etmeği de bildiğini anlatıyor.

Evsafını hülâsa ettiğimiz Lehistanın genç Hariciye nazırı henüz 38 yaşındadır.

Pederi Leh milleti tekrar istiklâline kavuşup bugünkü Lehistan cumhuriyeti teşekkül ettikten sonra ilk Dahiliye nazırı olmuştu.

BECK AİLESİ

Miralay Beck'in ailesi eskiden Avusturyaya tabî Galicyalıdır. Jozef Beck ilk tahsilini Galicyanın meşhur şehri (Karakuva) da ikmal etmiştir. Mühendis olmak istediğinden yüksek tahsiline Lemberg ile Viyanada devam etmiştir.

Daha on yedi yaşında iken yeni Lehistanı yaratan mareşal Pilsudskinin Almanya ve Avusturya ile birlikte çalışmak ve Leh milletini Rus idaresinden kurtarmak için vücude getirdiği (Leh milliyetperverleri teşkilâtına) yazılmak istemiş ve bu maksatla teşkilâtın başında bulunan Pilsudskiye müracaat etmiştir. İhtiyar (Pilsudski) yeni gönüllüyü çok genç bulduğundan «öğ-lum çok gençsin, biraz oku da gene bana müracaat eyle?» diye cevap vererek gencin dileğini is'af etmemiştir.

Beck millet babasının bu nasihatını dinlemiş ve tahsiline devam ederek mühendis çıkmıştır. Birinci müracaatından üç sene sonra tekrar Pilsudskinin nezdinde isbatı vücud ettiği zaman ihtiyar kahraman «Birinci H-vaya» yazıl emrini vermiştir. Bu livadan bugünkü büyük Leh ordusu ve Lehistanın istiklâli doğmuştur.

ASKERLİK HAYATI

Umumî harpte genç Beck askerlikte topçu sınıfına intisap eder. Harp bittikten sonra harp akademisine devam ederek erkânı harp topçu zabiti olmuştur. Bu suretle genç gönüllü nazarı mühendis, sonra topçu zabiti, daha sonra erkânı harp miralay ve daha sonra mareşal Pilsudskinin ve şimdi Lehistanın mukadderatını elinde bulunduran ve Pilsudskinin halefi bulunan yeni mareşal Rydz Smigly'nin en yakın mesai arkadaşı olmuştur.

Sovyetlerle Lehistan arasında harp çıkıp ta Kızıldoru Varşovanın kaplarına geldiği zaman yapılan katî meydan muharebesine Beck erkânı harp zabiti olarak iştirak etmiş ve (Vistol nehri mucizesi) adı verilen ve Lehistanın istiklâlini ikinci defa kurtaran büyük muharebede başından sonuna kadar bulunmuştur.

ALTIN DEĞER SÜRGÜN

Lehistan Kızıldorudan istilâsından kurtulduktan sonra iş başına geçenler Pilsudski ile yakın muavinlerine soğuk davranmışlar, her birini hükû-

Leh hariciye nazırı M. Beck

met merkezinden uzaklaştırmışlardır. Bu sırada Beck de ataşemiliter olarak Parise gönderilip Varşovadan uzaklaştırılmıştır.

Miralay Beck bu uzaklaştırılmağı kendisi için (Altın değer bir sürgünlük) diye tavsif etmiştir. Çünkü Pariste bulunduğu sırada ilk defa haricî siyasetle alakadar işlerle uğraşmış ve Fransız diplomasisinin yüksek mektebinde nazik bir siyasi görüşmenin nasıl yapıldığını pratik olarak öğrenmiştir.

VARŞOVAYA YÜRÜYÜŞ

1926 senesi mayıs günlerinde mareşal Pilsudski kendisine sadık kalan alaylarla Varşova üzerine yürümüştü. Cumhurreisi dairesi Belvedere'de Leh hükûmet erkânı telâşlı müzakerelerde bulunmakta ve Varşova sokaklarında barıkadlar yapılmakta idi. Fakat yirmi dört saat sonra Pilsudskinin mu temedi Orliez Dresser vaziyete hâkim olmuştur.

Mareşal Pilsudski derhal başına eski mesai arkadaşlarını toplamıştır. Bunların arasında alelacele Paristen çağırılan miralay Beck'de vardı. Harbiye nezaretini kendi elinde bulunduran mareşal Pilsudski genç miralay nezaretin kalemi mahsus müdürü tayin etmiştir. Pariste diplomasi inceliklerini öğrenen Beck yeni vazifesinde mareşalın yanında azım ve metanet ve şiddet evsafını öğrenmiştir.

HARİCİYE NEZARETİNDE

1930 senesinde mareşal Pilsudski miralay Beck'i Hariciye müsteşarlığına getirmiştir. O zaman Lehistan Hariciye nazırı Zaleski idi.

Zaleski Varşovaya nadir gelirdi. Ekseriya Paris salonlarında, Cenevre koridorlarında ve Riveyra kâşanelerinde görünüyordu. Nezaretin asıl başı miralay Beck idi. Tedricen nezaret memurlarının itimadını kazanmıştır. Hergün saatlerce nezarette en ufak tefferüata varıncaya kadar muntazaman uğraşır.

Zaleskinin Lehistan dış politikada Fransaya peyk yapan politikasından hiç de hoşlanmayan mareşal Pilsudski nihayet ademi itimadını izhar eylediğinden Zaleski istifa etmiştir. Bu suretle 1932 de Hariciye nazırlığına miralay Beck gelmiştir.

Bundan sonraki zamanlarda Beck Lehistanın Fransanın dış politikasını izni takip etmediğini ve Almanya ile hakikî dostluk tesis etmek istediğini isbat etmiştir. Lehistan şimdi Avrupa ve cihan politikasında mühim bir âmil olmuştur.

Miralay Beck birçok payitahtları dolayarak Avrupanın siyasi müşkülleri ni hal ve tesviye etmekte çok yardım etmiştir. Lehistan miralay Beck'in kuvvetli politikası sayesinde bugün İngiltere nezdinde de büyük itibar kazanmıştır.

PAZARTESİ KONUŞMALARI

Sanatkârın ızdırabı

Sanatkâr, içli, derdli ve üzüntülü bir insandır. Çünkü sanat bir yaratma şıdır. Acısız doğurmak hiç bir canlıya mukadder olmadığı gibi ızdırapsız yaratmak da hiç bir insan ruhuna müyesser olmuş değildir. Tabiat, cemiyet ve bütün bir hayat içinde duygu ve düşüncelerini kendinden önce var edilmemiş bir eser haline koymak faaliyeti olan bu yaratıcılık, sanatkârın tek saadet kaynağı olduğu kadar sayısız elemelerin de öz anasıdır.

Gözlerinin projektörlerle ruhunun önünde ışıklanan bir çehrenin çizgilerini ve renklerini keşfetmek için bir ressamın arayan yüzündeki kırışmaları, keşfe uğraşan atılğan ve inatçı dik-katı hiç görmediniz mi?

Küçük satırlar halindeki sekiz on mısradan ibaret bir şiirin iç ahengini kelimelerle anlatmak isteyen bir şairin saatler ve saatler dalar, dalarak arayan bakışlarındaki bitirici, yorucu çalışmaya hiç teasdüf etmediniz mi?

Aranan bu çizgiler ve renkler, aranan kafiye ve ahenkler, sanatkârın yaratıcı muhayyilesini öyle harap eder, öyle yıpratır ki... Bulduğunu beğenmez, tekrar arar, gene arar. Daimi bir üzüntü içindedir. Onun için sanatkâr, kolay karar veremez, herşeye hemen rıza gösteremez. Sanat, herşeyden çok kanaatten tiksindir. Güzel bulmak ve en güzel şekilde onu ifade etmek, ancak güç beğenebilmek melekesini kazanmakla olur.

Tarihin her devrinde büyük sanat adamları kendilerini, etrafındaki insanları, hattâ bulundukları cemiyeti, gururlarıyla, dikbaşlıklarıyla, başı boşluklarıyla rahatsız etmişlerdir. Eserleri önünde hayranlık duyulan bu ayrı yaratılıştaki insanların çoğu, kendi mevcudiyetleriyle pek müstesna olarak sempati ve sevgi uyandırabilmişlerdir.

Hele sanatlarının henüz kemal noktasına varmadan önceki devirlerde ideallerini arama halinde iken öyle ukalâ, öyle iddiacı, öyle tahammül edilemez görünmüşlerdir ki, bu halleri, aile muhitlerinden bile uzaklaştırılmalarına sebep olmuştur. Aç kâlanları, memleketlerinin hududu dışında yaşamağa mecbur tutulanları az değildir.

Bir kısmı, bu söylediklerimiz felâketler yetmiyormuş gibi, dünyanın en büyük sanat eserlerini yaratmış oldukları halde devirlerinin en acı istihzalarına çarpmışlardır. Çünkü sanat ilimden bile güç anlaşılar. Sanatkâr, âlimden daha güç çözümler bir muammadır. Sanatın ve sanatkârın bir eğlence mevzuu olduğu, tarihte görülmemiş hâdiselerden sayılabilir.

Asırlar bugün yaklaştırdıkça ve cemiyetlerin medenî seviyeleri daha çok yükselmiş bulundukça yukarıdan beri saydığımız bu ızdıraplar azalmaya

başlar. Bu, sanatkârın yaratma faaliyetinde yeni doğan bir kolaylıktan değil, içinde bulunduğu cemiyetin, kendisini takdir etme liyakatını daha çok kazanmış olmasındandır. Medeniyet seviyesi yükseldikçe, anlayan sanat muhitleri genişleyen bir daire haline gelir. Onun sıcak havası, takdirleri, alkışları, samimi muhabbetleri, insanca tenkidleri, sanatkârın yaratmak için çekmeğe mecbur olduğu bu derin ızdırabı avutur; hattâ unutturur.

Bizde sanat, bugünkü halile, yeni doğmuş bir çocuk yaşındadır. Anlayan muhit, henüz teşekkül etmiş sayılamaz. Onun için bizde sanatkâr, büyük yaratımlara erebilmek yolunda, içten ve dıştan gelen ızdıraplara dayanabilecek yüksek ruh kabiliyetini gösterebilmelidir. Stoik bir mukavemetle hayatlarını verimli kılmaya çalışmaları bir zarurettir.

Çok değerli ve genç bir Türk ressamının şu sözlerini dinleyiniz:

«Sabahın sekizinde bir büroya gidip akşamın beş buçukunda dünyaya dönen bir ressamın vakit bulup çalışabilmesi, bir kumaştan artan parçalarla elbise yapmaya yetenen bir terzi-nin uğraşmasına benziyor. Memuriyet bütün günümü aldığı için gece elektrik ışığı altında desen yapmak ve sabahleyin erkenden iş vaktine kadar bir buçuk saat boya ile çalışmak mecburiyeti hasıl oluyor... Dışarda Van Gokun güneşlerinden daha göz kamaştırıcı bir güneş yanyor. Fakat bu güzel günlerden benim hissem, pencerenin üst tarafında, kirli bir mendil kadar kasvetli bir tutam gök parçası düşüyor. Mesleğimi ve tabiatı, henüz okumaya başlamışken elimden alınan güzel bir kitaba benzetiyorum. Tamamile okunabilmesi için bir ömrün kifayet etmeyeceği bu kitap beni bekliyor.»

Sanatkârın bu muhtarip iştikâsını, herşeyden önce sevmeliyiz. Bu şikâyetin altında gizlenen dilek, Türk sanatkârının güzelliğe idealine aşkının ve bağının bir ifadesi olduğu için onu saygı ile karşılamalıyız. İnkılâpçı Türk devleti, sanat adamlarına kayıtsız kalmamıştır. Fakat bu alâka, henüz teşkilâtlanmış değildir. Genç arkadaşlarımızın yüksek istidadlarını duyan ve onlara gelişme imkânları hazırlamaya çalışan büyüklerin devrinde yaşadıklarını, kendilerinden bir adam sıfatıyla kendilerine hatırlatırım.

Maarif vekâleti Fransa ve Almanya'dan plâstik sanatlar için hakikaten değerli büyük mütehassıslar getiriyor. Musikimiz için aynı yolda yürünmektedir. Hükümetimiz, bu dava ile yakından ilgilidir. Yabancı otoritelerin doğrudan doğruya millî bir varlık yaratmalarını beklemiyoruz. Elbette Türk sesi, Türk müzisyeninin; Türk tablosu Türk ressamının; Türk abidesi, Türk heykeltıraşının eseri olacaktır.

Fazla tutulan torik ve palamutları ne yapmalı?

Dalyan sahiplerinden biri «bir konserve fabrikası açmalı» diyor

Bugünlerde limanımızda, birkaç İtalyan vapuru balık almak için beklemektedir. Diğer taraftan Gelibolu ve Bandırma'dan da Yunan motorları vasıtasıyla Yunanistan'a balık gönderilmektedir. Geçen ay içinde muhtelif memleketlere bir milyon kilodan fazla balık ihraç edilmiştir. Alıcılarımız fiyatları biraz pahalı bulmakla beraber, ihracat gene bütün hararetle devam etmektedir. İhraç edilen balıklar torik, palamut cinsinden olan balıklardır. Halbuki bu nevi balıklar İstanbul piyasasında pek de rağbet edilen balıklar değildir. Biraz fiati ucuzladığı zaman arabalarla mahalle aralarında tanesini beş kuruşa satarlar. Fiat daha ucuzladığı zaman, dalyan sahipleri balık tutmaktan vaz geçeler ve yahud tutukları balıkları «para etmiyor» diye denize dökerler.

Palamut ve torik bizde bu akibete uğradığı halde İtalya ve Yunanistan'da büyük rağbet görmektedir. Bunun sebebi şudur: İtalyada torik ve palamut balıkları konserve sanayiinde kullanılmaktadır. Piyasada ton balığı diye pahalı pahalı satılan balıklar, buradan pek ucuza ihraç edilen palamut balıklarıdır. Pek ucuzladığı zaman hakır görülen, arabalarla mahalle aralarında satılan palamut balıklarından daha ziyade istifade etmek için neler yapmalıyız? Dalyan sahiplerinden bir zat bu suale şu cevabı veriyor:

— İstanbul sularında tutulan palamut ve torik balıkları İstanbul'a çok geliyor. Eğer İtalya ve Yunanistan'a ihracat yapılmıyacak olursa balıklar daha müşkül vaziyette kalacaklardır. Palamut sarfiyatını arttırmak ve balıkları bu müşkül mevkiden kurtarmak için şimdiye kadar İktisad vekâleti tarafından bir takım tedbirler alınmıştır. Fakat yeni Türk cemiyetinin sanat kabiliyetlerini normal çalışma yolu-na koymak için bu otoritelerin şahsî bilgi ve yüksek melekelerinden faydalanmakta büyük kazancımız olacağı şüphesizdir.

Bütün bunların gayesi taklidden yaratma safhasına geçebilmemizdir. Çünkü yaratma, şundan veya bundan ödünç alınacak bir meta değildir. Öz maldır ve ancak millî olur. Bu davada bence en güç mesele, bizde canlı ve bilgili bir sanat muhitinin var olması keyfiyetidir ki, bunda, (zaman) unsurunun hakkını vermekten başka çaremiz yoktur. Durarak değil, çalışarak beklememiz lâzım. Yeter ki, bu bekleyişte, doğru başlayan ve doğruluğuna hep beraber inanılan bir emeğin emniyet ve itimadı bulunsun.

Hasan Ali YÜCEL

letinden Ticaret odasından muhtelif zamanlarda çok sualler sorulmuştur. Sizinle de bu bahsi konuştüğümüz sırada verdiğimiz cevapların en pratik kısımlarını tekrar edelim.

Herşeyden evvel, Anadolu halkına balık yedirmek lâzımdır. İç Anadolu'da balık istihlakine en müsaid yer Ankaradır. Böyle olduğu halde Ankara halkı pek pahalı balık yemek mecburiyetindedir. Aynı zamanda emniyetle balık yemek kabil değildir. Çünkü balıklar buzlu şeyler içinde nakledilir ve bayatlasır, balıklar cemiyeti ucuz ve bol balık sevkiyatı için demiryollar dairesinin soğuk hava vagonu tedarik etmesini rica etmişti. Birkaç sene evvel bu ricamız kabul edilmemişti. Halbuki böyle bir vagon olsa, Eskişehir, Ankara, Kayseri halkı pek ucuz balık yiyecektir. Bu yüzden sarfiyat artacak, balıkların da «para etmiyor» diye denize dökülmesine sebep kalmıyacaktır. O zaman daha ziyade balık tutulacak, bundan dalyan sahipleri istifade ettiği gibi, balık ameli de ekmeke parası kazanacak, hükümetin balıktan aldığı varidat çoğalacaktır. İkinci bir çare de konserve fabrikası açmaktır. Vakıa son senelerde Geliboluda, İstanbul'da, Ereğlide konserve fabrikaları açılmıştır. Fakat bunlar da vaziyetlerinden memnun değildiler. Çünkü sarfiyat azdır. Ve yaptıkları balıklar pahalı satılmaktadır. Halbuki palamut ve torik gibi ucuz balıkları konserve edecek bir fabrikaya ihtiyaç vardır. Hükümet ikinci beş senelik endüstri plânında bu işe büyük bir yer ayırmıştı. Fakat hâlâ balık konserve fabrikasının kuruluşuna dair bir teşebbüse girilmemiştir. Eğer böyle bir fabrika açılacak olursa, bazı fabrikaların yaptığı gibi, lüfer cinsinden esasen pahalı olarak satılan balıklardan konserve yapmak doğru değildir.

Ucuza satılan ve icabında denize dökülen palamut cinsinden olan balıklardan konserve yapmalıdır. Konserve fabrikasını kurmakla da mesele bitmiyor. En mühim iş, fabrikayı yaşatmaktır. Palamut konservelerine kışlalar, mektepler gibi büyük sarfiyat sahalalarında sürüm temin edebiliriz. Bu gibi müesseselerdeki müşterikleri balık yemeğe alıştırmak daha kolaydır.

A. O.

Hindistana fıstık gönderiliyor

Antep mıntakasından Hindistana külliyyetli miktarda fıstık ihraç edilmektedir. Kilosu 70-75 kuruş arasındadır. Talepler çoğaldığından yakında bu fiatların bir miktar daha artacağı umuluyor.

KADIN KÖŞESİ

Yün manto

Kışın soğuk günlerinde giyilecek kalın bej rengi manto. İçindeki etek bej ile kahve rengi kareli, bluzu ve eşarpı kahve rengidir.

İzmir öksüzleri

Yardım cemiyeti teşkilâtı genişletildi

İzmir (Akşam) — İzmir Öksüzlere yardım cemiyetinin Tilkilik, İki Çeşmelik, Salepciöğü, Dolaplıkuyu, Buca ve bornova kreşleri kadroları genişletilmiştir. Vali Fazlı gülecin işaretiyle cemiyet, kreşlere (300) den fazla fakir çocuk alarak bakmayı kararlaştırmıştır.

İşçi kadın ve erkeklerin sabahleyin işlerine giderken kreşlere bıraktıkları çocuklarına günde iki kahvaltı ve bir yemek verilmektedir.

Çocuklar, iyi mürebbiyeler elinde çok iyi yetiştirilmektedir. Varlıklı aileler çocuklarından 3 - 7 yaşında olanların da ayda dört lira gibi az bir para mukabilinde kreşlere kabul edilmeleri ve bakılmaları kararlaştırılmıştır.

Bir salapura devrildi

Limanımızda fındık yüklemekle meşgul olan bir salapura dün devrilmiş, hamulesinden bir kısmı etrafından yetişen gümrük muhafaza motorları tarafından kurtarılmıştır. Nufusca ziyat yoktur.

SEVENLER YOLU

Edebi Roman

Bürhan Cahid MORKAYA

Tefrika No. 24

Ahmed Melih bu fikirleri hiç te aykırı bulmuyordu.

Hattâ şimdi kendini daha rahat hissediyordu. Adeta kafasına saplanmış bir çivi gibi çıkarmış gibiydi.

Nazım Cemal pek haklıydı.

En doğrusu bu idi.

İşi kendi haline bırakmalıydı.

Sabahtanberi bitirdiği iki paket sigaranın üçüncüsünü açıyordu ki Rıza Sedat geldi.

Bu meseleyi başkasına açmamasını tenbih ettiği halde Nazım Cemalın her şeyi öğrendiğini daha ilk bakışta anladı.

Nazım Cemal onu görünce haykırdı:

— Neredesin yahu.. bugün benim bayramım.. bizim parti bir aza daha kazanıyor.

Ahmed Melih gülüyordu.

Avukat Zeki gözleriyle ikisini de süzdü.

Anlaşıyordu ki, Nazım Cemal arkadaşını adam akıllı teskin etmiş. Hattâ neşelendirmişti.

O zaten Nermin hanımın fikrinden

dönmiyeceğine inanmıştı. Fakat her ihtimale karşı Ahmed Melih'e barışmak için bir açık kapı bırakmayı düşünmüştü. Onu böyle şen ve neşeli görünce memnun oldu. Saatine bakarak:

— Haydi bakalım. dedi, geç oldu. Bir yere gidelim de yemek yiyelim.

Ahmed Melih atıldı:

— Bize gideceğiz. Size bu akşam ev sahipliğimi göstereyim.

Üçü de katıla katıla güldüler.

Çıkarlarken Nazım Cemal arkadaşının sırtını okşadı:

— Haydi delikanlı.. sen artık dünyaya yeniden geldin sayılır. Kürek mahkûmu hürriyetine kavuştu.

Arkadaşlarının tavsiyesiyle bir haftayı süktü ile geçiren Ahmed Melih bir sabah yazıhaneye geldiği zaman şehrin maruf avukatlarından Şevket Fazılın bir mektubunu buldu.

Meşhur avukat bu mektubunda vekâletini kabul ettiği Nermin hanımın ayrılma kararını tescil ettirmek için hukuk mahkemesine müracaat ettiğini, bu işin formalitesini beraber ta-

kip etmek için kendi tarafından da bir avukat intihap edilmesini teklif ediyordu.

Demek mesele artık tamamen hakikat oluyordu. Pürüzlü, davalı şeylerden hiç hoşlanmayan Ahmed Melih birdenbire sinirlendi. O ticaret işlerinde bile davaya düşmeyi, mahkemeye gidip ayrı seçi olmayı sevmeydi. Hele böyle aile meselesinin avukatlara, mahkemelere kadar gitmesini hiç arzu etmezdi. Bunun için ilk defa olarak karısına kızdı. Mektubu elinden attı:

— Münasebetsizlik, sersemlik!

Diye mırıldandı ve hemen Rıza Sedat'a telefon etti.

Konuştular:

— Şevket Fazıl tanıyorsun değil mi?

— Tabii. Ne var?

— Bizim hanım işi ciddileştirdi. Onu vekil tutmuş. Meselenin formalitesini beraber hazırlamak için Şevket Fazıl benim de bir vekil tutmamı rica ediyor.

— Ya... Demek hanımefendi fikrinde ısrar ediyor. Fakat bu mesele mahkemede hiç bir netice vermiyecektir. Bak göreceksin.

— Neticeyi bilmem. Fakat vaziyet bu, ne yapacağız şimdi.

Bir dakika süren sükûttan sonra Rıza Sedat cevap verdi:

— Ben işin buraya kadar varacağını

tahmin etmiyordum. Madem ki, hanımefendi geri dönmek fikrile hareket ediyor. O halde senin vekâletini kabul ediyorum. Kaça kadar oradasın?

— İşim yok. Seni beklerim. Yalnız pazartesi günü İzmir'e gideceğim. Bu iş engel olmaz ya.

— Hayır, hayır. Ben akşam sana gelirim. Görüşürüz. Yediye kadar bekle beni.

Ahmed Melih telefonu kapattı.

Öfkesi yatışmıştı. Fakat kaç gündür geçen hâdiselerle o kadar sersemlemişti ki, iyi kötü alıştığı hayatın birdenbire şeklini, havasını değiştirmesine bir türlü alışamıyordu.

Bir muamma içinde idi.

Şimdi karısına kızıyordu ve şüphe leniyordu da.. her dakika onun hakkında bir fena haber almaktan korkuyordu.

Nermin mutlak birini seviyordu.

Ve bu sevgi emniyetli ve kuvvetli bir sevgi olacaktı ki, on sekiz yıllık hayatına nihayet verip yeni bir âleme girmek için ebedi ayrılıma kadar varıyordu.

Bugüne kadar karısıyla kışkanglık kavgası yapmış değildi. Çünkü karısının şüpheli bir hareketini görmüş değildi. Buna rağmen muhakkak ki, bu ayrılma kararının altında ergeç

meydana çıkacak bir rakip çehre vardı.

Ahmed Melih beyinde katılaşan bu düğümü biran evvel çözmek için şimdi resmi muamelenin hemen netice vermesini istiyordu. Yalnız bu şüphe. Fakat oldukça acı ve ağır şüphe ona ızdırıp veriyordu. Bunun haricinde hiç de sıkıntı çektiği yoktu.

Evdeki hayatında mühim bir değişiklik yoktu.

Nermin hanım oda hizmetçisini yanına almıştı. Fakat evin emektar bir kadını vardı ki, Nermin hanımın tertibini, intizamını iyi kavramıştı.

Bu kadın Avrupa seyahatinden dönüştü getirdikleri Jozefin isminde yaşlı bir Viyanalı idi. İlk defa hanıma almanca öğretiyordu. Sonra kimsesi olmadığı için memleketine dönmemiş, Nermin hanımın bir çocuğu olmak ihtimali düşünülerek alınmıştı. Şimdi evin işlerine pekâlâ bakıyordu.

Bir gün Nermin hanım gönderdiği liste üzerine hususî eşyasını aldrtmıştı.

Ahmed Melih artık geri dönüş ihtimallerini tamamen ortadan kaldıran bu hareketlerden sonra işi daha sıkı tuttu. Jozefine salâhiyet verdi. Ve ah-cının ve hizmetçinin başında onun pek iyi bir gouvvernete olduğunu gördü.

(Arkası var)

Hergün bir hatıra

Kafesler kâfi görülmedi,
localara birer de tül gerildi!Bir zamnalar bir çok kalblere hâkim olan Peruz
bir hamam külhanında nasıl öldü?

Tiyatromuzun en eski üstadı olan Müşahib zade bay Celâl Şehir tiyatrosunun en üst katındaki kütüphanede Şekspirin tabii bir insan büyüklüğündeki resmi önüne oturmuştu.

— Bizde eski tiyatrolar mı? dedi, hakikaten çok enteresandı. Şimdi gözümün önüne o salaş tiyatrolar geliyor... Sayfiyelerde tahtadan derme çatma yapılan salaş tiyatrolar.. üst localar kadınlara aid.. hepsi kafesli.. Kadınlar tiyatroyu ancak bu iri delikli kafeslerin arkasından seyredebildirdi. Kadınlara aid locaların içi de ömüdü. Bir de bakarsınız. Piyenin en can alıcı yerinde gıcır gıcır bir salıncak sesi.. kadıncağız locasına kurulmuş, salıncığını kurmuş, 12 perdelik dramı hem seyrediyor, hem salıncığını sallıyor, hem çitir çitir fıstığını yer.. çocuk uyanınca bir yandan meme verir.. ömür bir tiyatro seyrediş..

Sahne, dekor görülecek âlemidi.. meselâ madam la Kontesin muhteşem salonu.. halbuki salon dekuru yarıktır.. Salaş tiyatronun arkası da yıkıktır. Dekorun yarığından Kuşdili çayırını mükemmel seyrederesiniz. İşte madam la Kontesin salonunda bir delikten de Kuşdili çayırını görünürdü. Rüzgâr esmez mi? Madam la Kontesin salonu püf püf gider gelir, püf püf gider gelir..

Peruzun en saltanat sürdüğü devirler... Denilebilir ki Peruz kadar bu memleketin zevkine hâkim olmuş kadın pek azdır.. Peruz gençliğinde güzellik zamanında adeta bir «Peruz devri» olmuştu. Bazıları Peruzu han-tal, şışman bir kadın olarak tanırlar, tarif ederler. Bunlara nazaran Peruz iptidai, basit zevkli insanlar için güzel addedilebilir.

Halbuki hakikat hiç te öyle değildi. Peruz güzel, hem de çok güzel bir kadındı. Fevkalâde mütenasib bir vücudu vardı. Sahnede daima kırımızı kollu elbiseleri tercih ederdi. Üst dudağının sağ tarafına da sim siyah bir ben kondurup sahneye çıkmaz mı? Gönülleri yıkıp yakardı. Sonra dehşetli kalbinin sesini dinleyen bir kadındı. Bakarsınız milyonlar kendisine tutkunken ehemmiyet vermez, fakir bir adamı çılgın gibi severdi.. gayetle sehhar gözleri vardı.

Zavallı Peruzun ne büyük bir sefalet içinde öldüğünü kimseler bilmez. Bir zamanlar tiyatroya tahtirevan ile gelen bu kadın, gençliğinde etrafına avuç avuç altın serperken sonsuz, tarif edilmez bir sefalet içinde öldü. bir gün rastladım. Çok iltiyarlamıştı.

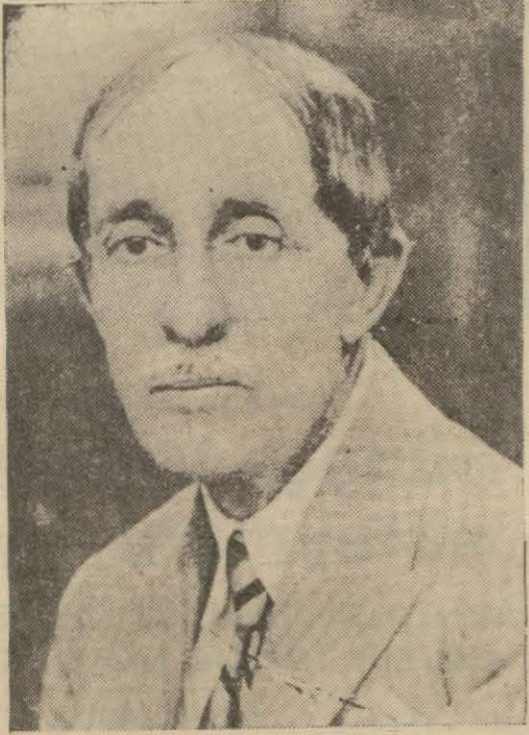
— Yatacak yerim yok... dedi. Pangaltıda bir hamam sahibi Peruzun eski seyircilerinden bir hayır sahibi.. bir zamanlar Peruzu çok beğenirmiş. Meftunmuş ona... Bu iltiyar artiste acıdı:

— Bari bizim hamamın külhanında yat.. dedi. Peruz bu hamamın külhanında yatıp kalkmağa başladı. Hamam metruktu. Ve bir gün Peruz hamamın külhanında ölü bulundu. Sonra öğrendik ki bir çok gecelerini biçare artist aç geçirmiş. Zavallı Peruz.

O zamanlar kadınlar geceleri şehir içinde tiyatroya gidemezlerdi. İlk defa 326 senesinde Macun hokkası ismindeki şarkılı komedim oynandığı geceler kadınlarla erkeklerin şehir içinde tiyatroya gidilmesine müsaade edildi.

Hiç unutmam.. ilk defa gece kadınlar Millet tiyatrosuna gittiler. Localardaki kafeslerin aralıkları daha küçültüldü. Bir emir geldi:

«Kadınların gece erkeklerle birlikte tiyatroya gitmelerine müsaade edilmiştir. Ancak müsaade şu şartla verilmiştir. Kafesli kadın locaları dahilinde katıyen ışık yanmayacaktır.» Tiyatroda kadınların localarında

Müşahib zade Celâl

ışık yakmadık. Tam temsile pek az zaman kaldı. Bir emir daha:

«Kadınların localarındaki kafesler kâfi değildir. Kafeslerin önüne birer tül gerilmesi.»

Hemen adam koşturduk. Her loca için birer tül tedarik ettik. Locaların kafesleri önüne çekti. İçeride katıyen ışık yok. O gece buna rağmen İstanbul çalkandı. Herkes hayretler içinde.. Mahallelerde dedikodular.. Ne o? Kadınlarla erkekler beraber tiyatroya gidiyorlar..

Bundan sonra bir müddet kadınlarla erkeklerin birlikte gittikleri tiyatrolar en mühim «sefahat yerii» oldu. Artık localardan localara işmarlar..

Meselâ bakarsınız, kafesli bir kadın locasında, kafesin aralıklarından hafifçe uzanmış penbe bir mendil.. Ooo mühim şey... Siz baktıkça mendil kımıldıyor.. aman... Ne harareti bir aşk sahnesi.. hemen sizin de püskülünüzü düzeltir gibi yaparak selâm vermeniz lâzım.. nezaketinizden bu beklenir... Ara sıra locaların kafeslerine bakıp bıyık burmalar.. fakat locanın arkasındaki kadın ne şekilde? Genç mi? İhtiyar mı? Sarışın mı? Kumral mı? Bunların hepsi sizin için meçhul... Hakikat olan birşey varsa o da locanın kenarından hafifçe ucu çıkmış olan penbe mendil.. İşte sizi derin heyecanlara, kalb çarpıntılarına düşüren büyük bir aşk delili..

Eğer piyes acıklı ise, meselâ Lâdam O Kamelya filân oynanıyorsa artık

locaların arkasından ince ince hıçkırırlar..

Eh o zamanki tiyatro seyircileri daha yufka yürekli, heyecanlı seyircilerdi.

Bir «Lâdam O Kamelya», «Demirhane müdürü», bir «Paris fıkarcısı» oynanmaz mı idi? Tiyatro salonu al-lak bullak olurdu. Hele seyirciler piyeslerdeki hâlin, zalim, katil rolünü oynayan aktörlere hakikî kin duyarlardı.

Kafesli locaların arkasından kaç kere ince kadın seslerinin daima katil rolünü çok iyi oynayan meşhur Aleksanyana:

— Geber inşaallah... Katil herif... diye seslendiğini kulaklarımla işittim.

Hattâ bir gün seyircilerden biri coşmuş, azılı, müthiş bir katil rolünü oynayan Aleksanyana tabancasını çekip:

— Ulan katil herif.. seni yakmayım da kimi yakayım.. diye fırlamıştı. Adamı zorla zabtettiler.. Bizde tiyatro heyecanı o zamana nazaran gündüne eksilmekteydi.

Bakınız eski tiyatrodan bahsederken Galatada çok eskiden oynayan «Pandomima» tiyatrolarından bahsetmemek günah olur.

Bu «Pandomima» tiyatroları hakikaten çok ömürlü. Ve başı başına bir tiyatro tarzı idi. «Pandomima» yı Galatada hepsi Rum olan sanatkarlar oynardı. Bunların başında meşhur Todorî, küçük Amelya, büyük Amelya, Paskal, Andon bulunurdu. Bunların tuvaletleri harikulâde güzeldi. Prensesler, krallar hakikaten çok iyi giyinirdi. Piyese evvelâ bir vals çalarak başlanırdı, kahramanlar ortaya çıkardı. Hiç konuşmak yok.. yalnız müzikle hareket, dans, işaret.. hiç ses yok.. tasavvur ediniz. konuşmadan Otelloyu oynarlardı. Konuşmadan bir ilânî aşkederlerdi ki insan saatlerce lâf söylese bu kadar güzel ilânî aşk edemez. Onlar işaretler, hareketlerle müzikle ve dansla her hislerini ifade ederlerdi.

Pandomima çok güzel bir oyundu amma niçin devam etmedi bilmiyorum..

H. F.

AKBA

Ankarada her dilde gazete
mecmua ve kitapları bütün
mektep kitapları ve kırtasiyeyi
ucuz olarak AKBA müesseselerinde tedarik edebilirsiniz.
Telefon : 3377

Gençlerbirliği halkevi kupasını kazandı

Kupayı kazanan Uşak Gençler birliği birinci takımı

Uşak (Akşam) — Cumhuriyet bayramında Halkevi spor kolu şehrimizde mevcut üç klübün birinci takımları arasında bir turnuva tertip etmiş ve ortaya bir kupa da koymuştu.

Cumhuriyet bayramının ilk günü Gençlerbirliği ile Turan takımları karşılaşmışlardır. Güzel bir oyundan son-

ra Gençlerbirliği 2-1 galip geldi. İlk maçın galibi Gençlerbirliği, bir gün sonra Ergenekon takımı ile karşılaş-tı. Ergenekon takımı, bu maçta oyuncular arasındaki geçimsizlik yüzünden 6-1 yenilmek gibi büyük bir hezimetle uğramış ve Halkevi kupasını törenle Gençlerbirliği almıştır.

VENEDİKLİ BAFFA
"Safiye Sultan,,

Yazan: Ahmed Refik

Tefrika No: 24

Deli İbrahim paşa şımarıklığını Diyarıbekirde de
gösterdi. İş o dereceyi buldu ki halk
kendisine silâhla karşı durmağa başladı

Üçüncü Murad «mührü izzeti» ki-me vereceğini düşündü. Aklına Yemen fatihi ve İncili köşkün banisi Arnavut Sinan paşa geldi. Sinan paşa Malkarada idi. O gelinceye kadar İstanbulda bir patırdı çıkmasından korktu. Mührünü Siyavuş paşanın konağına yolladı.

Halk uyumuyordu. Üçüncü Muradın bu çırpınısı herkesi güldürdü. Devletin aklı eren adamları çubuklarını tüttürdüler. Zevk ve neşe içinde birbirine bakiştılar:

— İkindiden sonra dükkân açan ne hayır eder!

Diye kâhkahalarla gülmeğe başladılar.

Yeniçeriler bile yeni ağalarını beğenmediler. Onun ne mal olduğunu hepsi biliyorlardı: Silâhdar Halil ağa, Kıbrıs fethinde ele geçirilmişti. «Mezbur, oğlan İken Rum dilince Vasilâki olup yahut bir bakımda tiz kıyafet görünmeğin» artık ona Halil ağa demediler. Yeni bir ad taktılar: Vasil ağa demeğe başladılar.

Onlar Vasilin ne demek olduğunu da biliyordu: «Rumice vasil ayuya dirler. Fakat, onun da ocakta tutunamayacağı muhakkaktı. Bir gün, o da bütün mazul yeniçeri ağaları gibi, Kastamonu sancağını boyliyacaktı.

Ferhad paşa sadaret mevkîinden düşünce, bütün adamları da sapır sapır döküldüler. Hiç birinin de ne ilmi, ne de ırfanı para etti. Meselâ Kara Mehmed Çelebi... «Ferhad paşa hizmetinde nice yıllar nuru dide-sin kitabet fennine sarfeyleyüp kazayayı dinü devlet hususunda istihdam oluna gelen ehli kalem, sahibi rakam, fenni hesabın ve muhasebe defterlerinin muhtarı» iken onu da azlettiler. Yerine acem nakkaş molla Kasım getirdiler.

Selânikli Mustafa efendi de yuvarlandı. Çünkü Şark seferinde, o da Ferhad paşa maiyetinde idi. Ve Anadolu muhasebecisi idi. Yerine Silâhdar ağa ile yahudi cüce Para yiyerek başkasını tayin ettirdiler.

Sıra Ferhad paşaya geldi. Ona da, Yeniçeri ağalığından Anadolu Beylerbeyisi olan Mehmed paşa musallat oldu. Venedikli Baffanın kocası «Halife ruyi zemin» e mevadî defteri takdim etti:

— Ferhat paşanın irad ve masrafı muhasebesi görülecek olursa beytül-male külli mal tahsil olur. dedi.

Para, «Beytülmale» mi tahsil olunacaktı, yoksa saraya mı?

Üçüncü Murad emertti. Ferhad paşanın kapıcı başısı Sinan ağa, Anadolu beylerbeyisi Mehmed paşanın hapsine verildi. Artık bu hale dayanmanın imkânı yoktu: Yahudiler, cüceler, maskaralar, Raziyeler, sarhoş İbrahim paşalar, yahudi karısı Ester Kiralarla dolu bir saray, Şark seferinden dönen Ferhad paşayı suçlu çıkarmaya çalışıyorlardı.

Ferhad paşa dayanamadı:

— Madem ki padişah teftiş emretti. Âlâ. Mehmed paşa da iyi kişidir. Fakat mollalardan bir hak bilir adam tayin edilmek lâzımdı. Arap zade kim? Bu kadar sorgular soruluyor. Onun cevabını benim hizmetkârım veremez. Ben verebilirim. Onlar benim fermanımla işe memurlardı. Saltanat vekili ve devlet kaymakamı bendim. Benim şer'a ve kanuna göre alıp verdiklerim hep hatırımdadır. Defterleri de bendedir. Benden sorunsunlar. Sual bana gerektir: Bir alay hizmetkâr fıkarcasının ne sözleri vardır?

Diye haber yolladı.

Üçüncü Murad ürktü. Meclis geri bırakıldı. Ferhad paşadan para koparılmıyacağı anlaşıldı. Bu sefer Sinan paşaya çatmak istiyorlardı: Sinan paşa o kadar para sarfedip İncili köşkü, Beyazıt köşkünü yaptırmış, Üçüncü Muradın bir türlü gözüne girememişti. «Malkarada olsun» de-

diler, oldu. Şimdi de «Gelsün» diyorlardı.

Sinan paşa, yerinden kımıldamak bile istemedi. Keyfi yerinde idi. Para dolu. Mücevherat, bahası kesilemiyecek derecede. Biraz başını dinlendirmek istiyordu. Kendisinin İstanbulla çağrıldığını haber alır almaz, «Halife ruyi zemin» le alay etti:

— Saadetiü padişahımızın dünya ve ahiret dualarına meşgul olup kendi halimizde geçinürüz. İstanbulla varacak her ne söz söylenürse bize isnad olunur. İnayet edüp oraya var-maktan af buyrulmak rica olunur.

Sinan paşa İstanbulcu yüzünü görmek istemiyordu. İğreniyordu. İstanbul da, hakikaten, bütün güzelliklerle beraber, iğrenç mahlûklarla dolmuştu. İhtiyar Arnavud, Venedik devşirmesini çekemiyordu.

Sarhoş Selimin oğluna biraz da nasihat vermek istedi:

— Vezaret sadrında oturanlara teftiş yaramaz. Bid'ad ve kabih kâr. Ve çok peşimanlıktır. İtmesünler, dedi.

Sinan paşanın bu ağır sözleri sarayı ürktü. «İstanbulla varacak her ne söz söylenürse bize isnad olunur» ne demekti? İstanbul dedikodu içinde mi yaşıyordu? Ona ne şüphe!

Venedikli Baffa başta olduğu halde yahudi karısı, Raziye kalfa, Can-feda hatun, Cüceler ve dilsizler baş başa verdiler. Kararlarını üçüncü Murada arzettiler. İnandı: Derhal, «Anadolu Beylerbeyisi üzerine çavuş konup çıksun, gitsün durmasun deyu ferman olundu.»

Üç aylardı. Camilerde harıl harıl namazlar kılınıyordu. Yer yüzünde hiç bir hayır olmayacağını anlayanlar gözlerini hep ahirete dikmişlerdi. Recep. Ramazana iki ay kala herkes oruca hazırlanırdı. Muhammedin gö-ge çıktığı gece İstanbul camileri öyle bir donandı ki! Bütün minareler, yanan kandillerle gözler kamaştırdı. Mıraç...

Türkün bağı yanık şairi, Fuzuli de onu tebell etmişti:

Ey gubarı kademın arşı berin başına taç Şerefi zatine ednayı meratip Mıraç.

Demişti.

Fakat, ne garip tesadüf ki, tam o gece, üçüncü Murad halka Cennetin yolunu gösterenlere bir darbe vurdu: Şeyhislâm Bostan zadeyi yerinden attı. Şair Yahya efendinin babası Ankaralı Zekeriya efendiye şeyhislâm yaptı. Herkes şaşırdı. Sebebini kimse anlayamadı. Sonra hepsi anlaşıldı: Meğer Bostan zade dersine devam etmiyormuş!

O zamanlar Beyazıt medresesi şeyhislâmlara meşruta idi. Bayezidi Veli evkafına müftüler nezaret ederler ve medresede dersi de onlar verirdiler.

Bostan zade, tamam üç yıl, dersine bir kere bile gitmedi. Gitmezdi amma, talebelerini toplardı. Dersi evinde verirdi. Sebebi vardı; Haftada bir gün cuma namazına çıksa, halk etrafını alır, mütemadiyen arzuhal yağdırırdı. Bostan zade bu şikâyetleri dinlemekten bıkmıştı. Saraya karşı elinden ne gelebilirdi? Halka söz dinletmenin de imkânı yoktu. Onun için evine kapanır, dersi, evinde verirdi. Hattâ devrin mezaliminden o kadar bezmişti ki:

— Bir zulüm olmaz yere gidelim. Hemen Özbek hanı Abdullah han sağ olsun, demişti.

Sonra, şair Baki efendi ile de arası açıldı. Bir gün aralarında bir münakaşa oldu. Baki efendi Bostan zadeye:

— Bostan oyuğu! dedi.

O da:

— Kâfir oldun!

Diye bağırды.

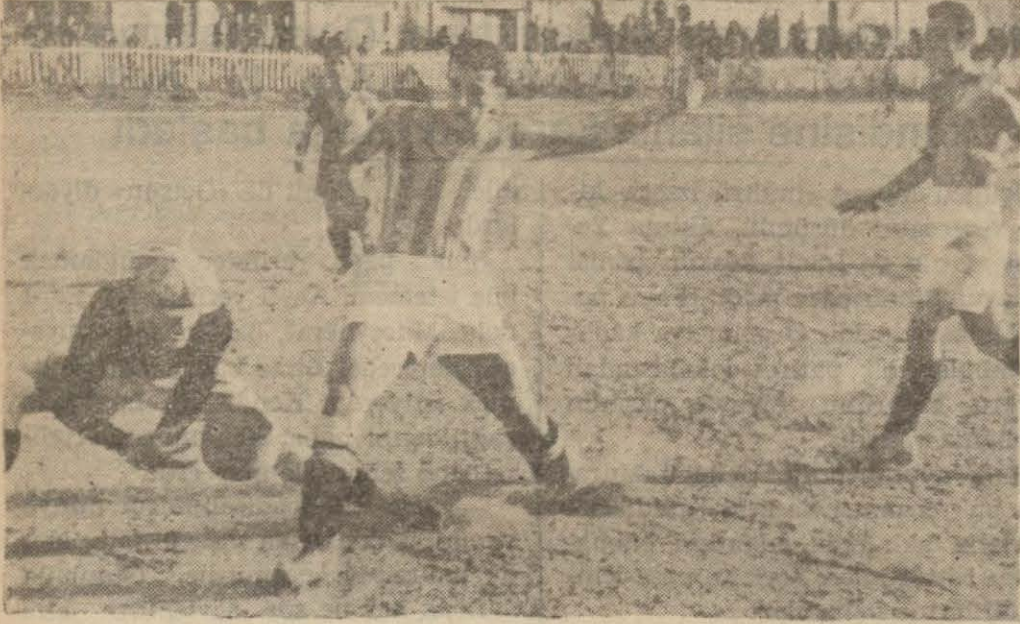
Baki efendi:

— Hakkımı alverin!

Diye şikâyet etti. İkisinin de şikâyetine ehemmiyet verilmedi.

(Arkası var)

AKŞAM - SPOR

Taksim stadındaki karşılaşmalardan bir enstantane

Taksim stadındaki karşılaşmalardan bir enstantane

Eyüp İstanbulspor 5 - 1 gibi büyük bir farkla yendi

Fenerbahçe - Beykoza, Beşiktaş -
Anadoluya, Topkapı - Hilâl'e galib

EYÜP 5 - İS. SPOR 1 (2 - 1)

İstanbulsporun Topkapıya mağlûbiyetinden sonra Ankara'daki oyun-
cularını getirerek Vefa ile berabere
kalması takımlarının bir parça ol-
sun düzelmiş olduğu hissini veri-
yordu. Lige tamamille genç oyuncu-
lardan teşekkül etmiş bir takım-
la başlayan sarı siyahlılar dün tama-
milen bunun aksine olarak İstanbul-
sporun teşekkülünde birinci takım-
da yer aldıktan sonra iki seneden-
beri futbol oynamayan Aliyi takıma
almışlardı.

Nitekim bunun cezasını çektiler
ve Eyüp karşısında hezimet dene-
cek 5 - 1 lik bir mağlûbiyete uğra-
dılar.

İstanbulspor takımında Ankara-
dan getirttikleri Reşat ve Orhan yer
almış, Eyüp te tam kadrosile idi.

Oyuna başlar başlamaz Eyüplüler
hücumla geçti. Ve sıkıştırmaya baş-
ladılar. Az zaman sonra bu çalışma
semeresini verdi ve Alâaddin ilk go-
lünü Alinin hatasından istifade ede-
rek yaptı. Bu gol İstanbulsporlular
soldan bir hücumunda Seyfi
ilk ve son gollerini kaydetti ve dev-
re de 2 - 1 bitti.

İkinci devre baştan nihayete ka-
dar Eyübün hâkimiyeti altında geç-
ti. İstanbulsporlular müdafaasının
yutulmasından istifade eden Eyüp-
lüler arka arkaya üç gol yaparak
maçı 5 - 1 kazandılar.

Eyüplüler bu güzel oyunlarından
dolayı tebrik ederiz.

FENERBAHÇE 5 - BEYKOZ 0 (3-0)

Fenerbahçe takımında gene Niya-
zi ve Yaşar yok. Beykoz tam kadro-
sile, Fenerbahçenin Eyübe 5 - 3 gibi
az bir farkla galip gelmesi bu ma-
çı alâkalandırmıştı. Daha ilk daki-
kadan hücumla geçen Fenerbahçeli-
ler soldan bir hücumda kalecinin
bloke edemediği topu Şaban hafif
bir vuruşla Beykoz ağlarına taktı.
İlk dakikada olan bu gol Beykozun
büyük bir farkla mağlûp olacağı
kanaatini herkeste uyandırdı.

Nitekim çok geçmeden gene Fik-
retin bir ortalamasını Naci çok sıkı
bir şütle ikinci defa olarak gole tah-
vil etti. Fenerbahçeliler hücum üs-
tüne hücum yapıyorlardı. Eğer Ali
Rıza gelen fırsatlardan istifade et-
miş olsaydı gol adedi muhakkak ki
çok ziyadeleşirdi.

Gene bir hücumda Esad çok uzak-
tan ve sıkı bir şütle üçüncü golü de
yaptı ve devre de Fenerbahçenin hü-
cumları arasında 5 - 3 bitti.

İkinci devrede de baştan nihayete
kadar Fenerbahçe hâkim oynadı.
Esad frikikten dördüncü golü, Şa-
ban da devre sonlarına doğru beşin-
ci golü yaptı ve maç ta 5 - 0 bitti.

Beykoz her zaman Fenerbahçeye
oynadığı oyunların aksine olarak
dün kapalı bir oyun oynadı. Böyle

oynamasıdır ki daha fazla gol ye-
mesine sebep oldu.

Fenerbahçe takımında Hüsamed-
din çok iyi ve kurtardı iki golle
bugün İstanbulun en iyi kalecisi ol-
duğunu gösterdi. Müdafaada Le-
bip Fazıldan daha iyi, muavin hattı
güzel, mühacim hattında Fikret iyi,
Naci, Esad vasat, Ali Rıza, Şaban
fena oynadılar.

BEŞİKTAŞ 3 - ANADOLU 1 (3 - 1)

Beşiktaş takımında kaleci Meh-
med Ali merkez mühacim Nâzım
yoktu. Nâzımın yerinde Refet, ka-
lede de ikinci takımdan Selim oynu-
yor. Anadolu tam kadrosile.

İlk dakikalarda Beşiktaş hâkim,
Ortadan bir hücum, Şeref şahsi bir
hücumla, çok sıkı bir şütle birinci
golü yaptı. On beşinci dakikada ge-
ne Şeref bekleri atlatarak ikinci go-
lü de yaptı.

Beşiktaş iyi bir oyun oynıyami-
yor. Beşiktaş alehyine bir frikik,
Liva güzel bir vuruşla Anadolunun
golünü kaydetti.

35 inci dakikada sağdan bir hü-
cum, Cemalin güzel bir ortası ve
Esrefin nefis bir kafa vuruşu Be-
şiktaş üçüncü golü kazandırdı.

İkinci devrede ilk yirmi dakikada
Beşiktaş hâkim, fakat gol yok. Bun-
dan sonra Anadolu canlandı ve çok
güzel bir oyun oynadı. Fakat neti-
ce değişmeden maç 3 - 1 Beşiktaşın
galibiyetle neticelendi.

TOPKAPI 4 - HİLÂL 1 (3 - 0)

Topkapı tam kadrosile, Hilâl sa-
haya on kişi çıktı. Oyun daha ilk
dakikadan Hilâl nisf sahasında
oynanmaya başladı.

21 inci dakikada Hilâl aleyhine
olan bir kornerden istifade eden Top-
kapılılar ilk golü yaptılar.

Biraz sonra Haydar ikinci ve
40 ncı dakikada Kâmil üçüncü go-
lü kaydetti ve devre de 3 - 0 bitti.

İkinci devrede Topkapı gene hâ-
kim oynadı ve kornerden dördüncü
golü yaptılar. Biraz sonra Hilâlden
Nimet ilk ve son golünü yaptı ve
maç 4 - 1 Topkapının galibiyetle ne-
ticelendi.

İkinci küme karşılaşmaları

Fener stadında Doğanspor - Ka-
ragümrük karşılaşmış ve Doğanspor
2 - 1 galip gelmiştir.

Taksim stadında yapılan Orta-
köy - Davutpaşa karşılaşmasında
her iki takım 3 - 3 berabere kaldılar.

Şeref stadındaki Altınordu - Ga-
lata Gençler maçı da 1 - 1 beraber-
likle neticelendi.

Almanya 2
İtalya 2

Berlin (Radyo) — Çok hey-
ecanlı, seri ve sıkı bir oyun neti-
cesinde Almanya ve İtalya millî
takımları ikiye sayılı berabere
kaldılar.

Güneşin golle neticelenen
bir hücumu

Haftanın golcüler

Gol adedi: 27

- 2 Şaban (Fenerbahçe)
- 2 Esat (Fenerbahçe)
- 2 Şeref (Beşiktaş)
- 2 Alâaddin (Eyüp)
- 2 Kâmil (Topkapı)
- 1 Naci (Fenerbahçe)
- 1 A. Kemal (Güneş)
- 1 Rebii (Güneş)
- 1 Salâhaddin (Güneş)
- 1 Eşref (Beşiktaş)
- 1 Zekâi (Eyüp)
- 1 Şükrü (Eyüp)
- 1 Faruk (Eyüp)
- 1 Osman (Topkapı)
- 1 Haydar (Topkapı)
- 1 Ali (Süleymaniye)
- 1 Seyfi (İst. Spor)
- 1 Muhteşem (Vefa)
- 1 Eşfak (Galatasaray)
- 1 Salim (Galatasaray)
- 1 Liva (Anadolu)
- 1 Nimet (Hilâl)

Lig mevsiminin golcüler

Birinci hafta: 35

İkinci " 24

Üçüncü " 27

6 GOL
Naci (Fenerbahçe), Salâhaddin (Güneş).

5 GOL
Melih (Güneş)

4 GOL
Kâmil (Topkapı), Haydar (Top-
kapı), Eşfak (Galatasaray), Esad (Fenerbahçe).

3 GOL
Ali Rıza (Fenerbahçe), Nâzım (Be-
şiktaş), Şahap (Beykoz).

2 GOL
İsmail (İst. Spor), Şaban (Fener-
bahçe), Şeref (Beşiktaş), Alâaddin (Eyüp), Zekâi (Eyüp), Liva (Ana-
dolu).

1 GOL
Fikret (Fenerbahçe), İbrahim (Güneş), Necdet (Güneş), Bülent (Galatasaray), Gündüz (Galata-
saray), Aziz (İst. Spor), Süleyman (Eyüp), Cemal (Beşiktaş), Salâhad-
din (Topkapı), Raif (Süleymaniye), Hamdi (Süleymaniye), Süreyya (Sü-
leymaniye), İsmail (Güneş), Musta-
fa (Beykoz), Lâtif (Vefa), Gazi (Ve-
fa), Kemal (İst. Spor), Orhan (İs-
Spor), Sulhi (Beşiktaş), A. Kemal (Güneş), Rebii (Güneş), Eşref (Be-
şiktaş), Şükrü (Eyüp), Faruk (Eyüp), Osman (Topkapı), Ali (Sü-
leymaniye), Seyfi (İst. Spor), Muhteşem (Vefa), Salim (Galatasaray),
Nimet (Hilâl), Rauf (Hilâl), Hakkı (Topkapı).

Güneş - Vefayı Galatasaray süleymaniyeyi mağlûp etti

Galatasaraylılar Süleymaniyeyi 2 - 1 gibi
az bir farkla ve güçlkle yenebildiler

GALATASARAY 2 - SÜLEYMANİYE 1
(1 - 0)

den Ruhi, Bülent, Rauf, Ali ve Süreyya iyi oynadılar.

GÜNEŞ 3 - VEFA 1 (1 - 0)

Sadi Karsanın idare ettiği bu ma-
ça takımlar şöyle çıktılar:

Güneş: Safa - Faruk, Reşat - Da-
niş, İbrahim - Salâhattin, Necdet, A.
Kemal, İbrahim, Rebii.

Vefa: Muvahhit - Vahit, Saim - Ap-
tüş, Hüseyin, Namık - Anastas, Muhteşem, Gazi, Lâtif, Hasan.

Bu maç baştan sonuna kadar çok
heyecanlı, seri, sıkı ve ara sıra sert ol-
du.

Oyuna başladıktan biraz sonra hü-
cuma geçen Güneşliler, Rebiinin ye-
rinde bir pasını kaparak Vefa müda-
faasını karıştıran Ahmet Kemalın a-
yağıle ilk gollerini kazandılar. Biraz
sonra, sağ açık Salâhattin topu yaka-
ladı, sürdü, Vefa kalecisi de çıkmış,
kale boş kalmıştı. Acele eden Salâhat-
tin, topu boş kaleye sokacağına dire-
ğe vurdu. Oyunun seklini çok de-
ğiştirecek olan bu golün kaçması az
kaldı Güneşe pahalıya mal olacaktı.
Vefalılar, çok canlı ve güzel oynayan,
yerinde paslar veren Lâtif ve Gazinin
Gayretleriyle Güneş kalesini sıkı bir
tazyik altına aldılar. Korner korner
üstüne oldu.

Bu sırada bir defa da top Güneş ka-
lesine girmek üzere iken Safa büyük
bir çeviklikle yerde sürünerek topu
yakaladı. Devrenin sonlarına doğru
Vefalılar yoruldu ve Güneşin neticesiz
hücumları devre bitinciye kadar de-
vam etti.

İkinci devre Güneşin hâkimiyeti ve
hücumları ile başladı. On beşinci da-
kikada müşkül vaziyetlere düşen Vefa
müdafaasının karışıklığı ve kaleci-
sinin çıkış tereddüdü arasında doğru
Vefalılar yoruldu ve Güneşin neticesiz
hücumları devre bitinciye kadar de-
vam etti.

Dün Taksim stadında yapılan lig
maçlarında millî küme namzetlerin-
den sayılan Galatasaray da, Güneş te
bir hayli ter döktüler. Fakat Galata-
sarayın çektiği sıkıntı Güneşinkinden
fazla idi. Çünkü Güneş Vefanın karşı-
sında tehlikeli dakikalar geçirmekle
beraber Galatasaray gibi bir beraber-
lik devresi geçirmedi.

Galatasaray ve Süleymaniye takım-
ları Halit Ezgünün idare ettiği maça
şu şekillerde çıktılar:

Galatasaray: Avni - Reşat, Suavi -
Salmi, Hayrullah, Fazıl - Necdet, Eş-
fak, Bülent, Danyal.

Süleymaniye: Nuri - Sabri, Ruhi -
İbrahim, Bülent, İbrahim - Rauf, Da-
niş, Ali, Hamdi, Süreyya.

Oyun Galatasarayın hasım kalesi-
ni tazyikle başladı. Çok geçmeden Bül-
lentin sıkı ve çok güzel bir şütle ka-
le direğine çarparak Süleymaniye bir
golden kurtuldu. Bununla beraber Ga-
latasarayın hücumları devam ediyordu.
Bu ara Bülent güzel bir şüt çekti.
Süleymaniye kalecisi topu ancak kar-
şılıyabildi, fakat Bülent şütle çektiği
anda Eşfak ofsayt bulunuyordu, ha-
kem de şüt Bülentin ayağından çı-
karken düdüğü çalmıştı.

Bundan sonra iki tarafın karşılıklı
akınları başladı. Gündüz, Süleymani-
yenin sağ hafından topu söktü, Nec-
dete derinleme bir pas verdi, Necdet
sürdü ve kaleye müvazi bir vaziyette
topu ortaya attı, orada bekliyen Eş-
fak Galatasarayın ilk golünü yaptı.
Bu golden sonra aksine olarak Süley-
maniye daha canlı ve iyi, Galatasaray
fena oynamaya başladı. Galatasara-
yın bu bozuk oyunu maçın sonuna ka-
dar sürdü. İlk devre 1-0 Galatasaray
lehini bitti.

İkinci devrede daha düzgün oynayan
Süleymaniye Alinin güzel bir şü-
tile beraberlik sayısını yaptı. Gittikçe
açılan Süleymaniye kendisini 2-1 ga-
lip vaziyete getirecek iki mühim fırsat
kaçırdıktan sonra oyunun bitme-
sine beş dakika kala bir frikik esnasın-
da Galatasaray sağ muavini Salimin
sırf atik davranmakla yaptığı golden
2-1 mağlûp vaziyete düştü.

Maçta Galatasarayın yegâne iyi oynayan ve takıma her hususta fayda-
lı olan oyuncusu Salimdi. Süleymaniye-

Birinci küme A takımlarının vaziyeti

	Maç	Kazan	Berabere	Kayıp	Attığı	Yediği	Puan
Fenerbahçe	3	3	—	—	16	0	9
Güneş	3	3	—	—	16	1	9
Beşiktaş	3	3	—	—	8	3	9
Galatasaray	3	2	—	1	7	3	7
Eyüp	3	2	—	1	7	4	7
Topkapı	3	2	—	1	10	11	7
Süleymaniye	3	1	—	2	4	6	5
Beykoz	3	1	—	2	4	10	5
İst. Spor.	3	—	1	2	7	13	4
Vefa	3	—	1	2	3	13	4
Anadolu	3	—	—	3	2	9	3
Hilâl	3	—	—	3	2	13	3

Her akşam
bir hikâye

İncili yüzük

Ferid Fahri uzun uzun düşündü. Bu baloya gitmek için kendisine her halde bir smokin lâzımdı. Fakat nereden bulmalı? Nihayet kararını verdi. Çarşı içine gidecek, bir smokin kiralayacaktı.

Daireden erken çıktı. Kapalıçarşının çapraşık sokaklarından geçti. Kira ile smokin, frak veren dükkâna girdi. Lâkin hangi smokini, hangi frakı sırtına giydiyse de olmadı. Bir türlü bu kiralık smokinler, fraklar onun iri yarı vücudüne uymuyordu. Dükkândan mahzun mahzun çıkmağa hazırlanırken içeriye elinde bir paketle uşak kılıklı bir adam girdi. Dükkânçıya samimi bir:

— Merhaba, dedi, gene sana iş var... Bizim bay bana bir kara elbise hediye etti. Kuyruklu elbise.. ben ne yapacağım onu.. sana satmağa getirdim. Böyle söyleyerek paketi açtı. İçinden bir frak çıktı... Bu büyükçe bir fraktı. Ferid Fahri:

— Şunu bir kere de ben giyeyim.. dedi.

Aldı, giydi, tıpatıp... Tam boyuna göre.. frakı getiren adamla dükkânçı uzun bir pazarlıktan sonra uyuştular. Dükkânçı aldığı frakı ilk defa olarak Ferid Fahriye kiraladı.

Ferid memnun evine döndü. İsmarlamış olsaydı bu frak üstüne bu kadar tıpatıp gelmezdi. Frakı evine bıraktıktan sonra tıraş olmak için dışarı çıktı. Berberine gitti. Saçlarını bir güzel kestirdi. Berberden çıktuktan sonra uzuz bir biraHaneye gidip birkaç duble içti, meze ile karnını doyurduktan sonra pansiyonuna geldi. Apartmanın kapıcısı:

— Aman, dedi, telâş içinde biri geldi. Size bir elbise vermişler.. elbise gelen adamınmış.. muhakkak geri istiyor. «Kira için ne kadar para vermişse iki mislini veririm.» diye haber bırakmıştı.

Ferid Fahri:

— Dünyada amma da garip adamlar var.. dedi. Herif hem fragını sattı. Hem de şimdi geri istiyor. Zor bir parça... Adam bir daha gelmeden hemen gilyinip çıkayım.

Derhal giyindi. Yeni fragın içinde kendisini konta benzetti. Hemen dışarı fırladı. Aşağı yukarı baloya ilk gelenler arasında kendisi vardı. Bir aralık gözü fragın beyaz yelegine ilişti. Vay canına kırmızı kadın boyası.. yelek yer yer boyalı.. Ferid Fahri içinden:

— Bizim fragın sahibi amma da çapkın herifmiş ha.. dedi.

Balo en harareti zamanına gelmişti. Ferid birdenbire tam yanındaki masada bir kadının, hem de fevkalâde nefis esmer bir kadının kendisine dik dik baktığını gördü. Kadının gözleri Feridin beyaz yeleginin üzerindeki dudak boyalarından ayrılmıyordu. Sanki manyatizmalanmış gibi gözleri yelekteki kırmızılıklarda... Kadın da ken-

disini kimbilir ne çapkın adam sanmıştı?

Baloya yalnız geldiği için Ferid dans edecek tanıdık kadın arıyordu. Masadan kalktı. Esmer kadının masası önünden geçerken kendisine bembeyaz dişlerini göstererek güldü. Onun da yanındakileri dansa kalkmışlardı. Ferid hemen yaklaştı. O daha cesaret verici bir halde gülünce:

— Dans etmez misiniz? diye sordu. Cevap olarak ayağa kalktı.

Esmer kadın kolunu Feridin omuzuna dayadı. Dansa başladılar.

Gözleri yelekte.. daha doğrusu kırmızı dudak boyasında.. genç kadın bu and abir de kompliman savurdu:

— Ne güzel dans ediyorsunuz..

— Sizinle dans etmek değil, uçacağım geliyor.. Güzel kadın saçlarını Feridin yüzüne değdirecek kadar başını yaklaştırarak güldü. Danstan sonra:

— Aman içerisi o kadar kalabalık, o derece sıcak ki.. dedi, şöyle dışarıdaki masalardan birinde otursak...

Ferid hiç ümid etmediği bu teklif karşısında deli olacaktı. Bu nefis kadını!... Canına minnet...

Dışarıdaki masalardan birine oturdu. Delikanlı esmer kadına sigara tabakasını uzattı. Bir sigara aldı. Sonra insanı gıcıklayan bir gülüşle:

— Aman, dedi, ne kadar başım dönüyor tasavvur edemezsiniz.. bolü fazla kaçırmışım.

Tatlı bir sarhoşlukla fıkır fıkır güliyordu. Bir aralık teklifsizce:

— Beyaz yeleginiz ne kadar şık.. diyerek elini uzattı. Yelegin sağ tarafına dikkatli dikkatli baktı. Ve birdenbire mühim bir şey bulmuş gibi:

— A... dedi, bir sigara yanıgı..

Ferid baktı. Evet bir sigara yanıgı.. küçük, belirsiz bir yanık..

— Evet.. dedi. Yanlışlıkla yakmışım...

Bu sözüme kahkahalarla güldü... Artık Feridden ayrılmıyordu. Hep beraber, dans ettiler. Genç kadın bir aralık teklifsizce:

— Haydi, dedi, buradan çıkalım.

— Nereye gidelim?

— Nereye istersen..

Hemen çıktılar.. Ferid yolda sordu: — Benim zavallı pansiyonuma teşrif eder misiniz...

Genç kadın tereddüdsüz cevap verdi:

— Haydi... birer çay içeriz...

Apartmanın merdivenlerinin elektrikleri bozulmuştu. Ferid karanlıkta esmer kadının kendi koluna büsbütün yaslandığını hissetti.

Genç adam sabahleyin uyandığı zaman onu yanında bulamadı. Belki banyodadır diye seslendi:

— Pervin..

Onun kim olduğunu bilmiyordu, yalnız ismini söylemişti. Lâkin Feridin sesine cevap veren olmadı. Allah Allah.. erkenden nereye gitmişti? Yoksa

bir rüya mı, tatlı bir rüya mı görmüş-tü?

Lâkin hayır.. işte aynanın önüne dökmüş biraz pudra ve unutulmuş altın mahfazalı bir ruj..

Banyoya koştu, her tarafını aradı, aradı. Yok.. yok.. bir kenarda gece çıkardığı frak duruyordu. Baktı. Garip şey... Yelegin iç tarafında gizli bir cep varmış. Bu cebin astarı dışarı çıkarılmış. Yani cep adam akıllı aranmış. Sakın güzel esmer mükemmel bir hırsız olmasın?.. dedi. Olur ya. Belki kibar hırsızlardandır. Fakat bütün paraları yerliyerinde duruyordu. Bu maceraya hiç bir mana vermiyerek frakı paket etti. Daireye gitti. Öğle tatilinde frakı götürüp elbiseciye verecekti.

Dairede çalışıyordu. Odacı:

— Sizi biri görmek istiyor.. dedi. İçeriye genç yakışıklı bir adam girdi:

— Frakı getirdiniz mi? diye sordu. Fragın asıl sahibi benim.. uşağım elbiseciye satmış.. ben parasını verip tekrar geri aldım.

— Buyrunuz.. dedi.

Ziyaretçi hemen paketi açtı. Yelegin iç cebinin astarını dışarıya sarkmış görünce tepesi attı:

— Bu cepte bir inci yüzük buldunuz mu? Ferid şaşırıldı.

— Hayır.. dedi.

— Şaka etmeyiniz rica ederim. Bu bir kadına aitti.

— Öyle bir şey görmedim diyorum size...

Fragın sahibi şaşkın şaşkın elini masadaki telefona attı. Bir numara çevirdi ve:

— Pervin.. Pervin sen misin?.. dedi..

Canının içi senin yüzük gitti gider. Fragın cebi tersine çevrilmiş. Senin tahmin ettiğin gibi frakı kiralayan zat dün gece baloya gitmiş.. keşki gitseydik.. nasıl? Sen baloya gittin mi? Yüzüğü buldun mu? Tuhaf şey.. Ne dedin? Şimdi de altın mahfazalı dudak rujunu mu kaybetin.. onun ehemmiyeti yok.. oruvar Pervin..

Ferid Fahri, Pervin adını işitince gözleri açılmıştı. Fragın asıl sahibi:

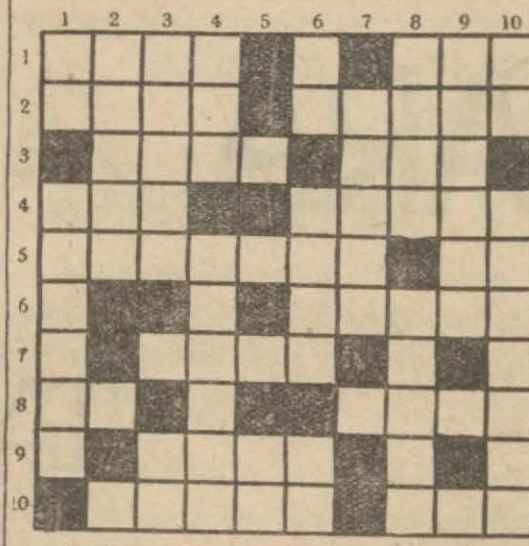
— Affedersiniz, dedi, sizi rahatsız ettim. Bu frakı size hediye edebilir miyim.. Doğrusu size çok mahcubum..

— Ehemmiyeti yok, diye mırıldandı. Yalnız demin telefon ettiğiniz yerin telefon numarasını lütfediniz.. daire müdürümüz nereye telefon edilirse yazıyor da.. (Bir yıldız)

Satılık kıymetli
kütüphane

Fransızca iktisadi ve mali en esaslı ve mühim eserlerden ve mecmua koleksiyonlarından mürekkep kıymetli bir kütüphane satılıktır. Alâkadarların (Akşam) ilân memurluğuna müracaatları. Telefon: 24240.

BULMACAMIZ

Soldan sağa :

- 1 — Eski devir tırnak boyası (4)
- Ağa (3)
- 2 — Üç tabur (4) Öteberi satan (5)
- 3 — Az sıcak (4) Raci (3)
- 4 — Tatlı değil (3) Boş gezen (5)
- 5 — Şafak yeri (7) Sual (2)
- 6 — Geminin yük konan yeri (5)
- 7 — Hafif değil (4)
- 8 — Sifat edatı (2) Günler (4)
- 9 — Kuru değil (4)
- 10 — Dedesinin yavrusu (5) Lezet (3)

Yukardan aşağı :

- 1 — Ka - aynen - (2) Yırtıcı kuş (6)
- 2 — Kaphca (5)
- 3 — Tahta pabuç (5) So-aynen- (2)
- 4 — Vahşi hayvan (3) Yağış (6)
- 5 — Sifat edatı (2)
- 6 — Uzak nidası (2) Taharri eder (4) Hububat tozu (2)
- 7 — Askere her gün verilen (5)
- 8 — Tembel (4) Eskimiş (5)
- 9 — Macar beygiri (6)
- 10 — Sanat (2) Mucize (7)

GEÇEN BULMACANIN HALLİ

Soldan sağa : 1 — Kalbur, Bit, 2 — Art, Bayi, 3 — Leke, Talim, 4 — Islak, 5 — Terlik, Ata, 6 — Da, Kal, 7 — Kivılcım, 8 — Mi, Malik, 9 — İkrâm, ki, 10 — Ren, Ekin.

Yukardan aşağı : 1 — Kilit, Mor, 2 — Ki, 3 — Lâkırdı, İn, 4 — Breslav, 5 — Ut, Li, Re, 6 — Takılmak, 7 — Bak, Cami, 8 — Bal, Akıl, 9 — İyi, Tamik, 10 — Timsal, Kin.

Radyo

16 Teşrinisani 936 Pazartesi

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25 - 14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Çocuklara masal: 1. Galip tarafından, 20: Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Safiye ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 21: Orkestra: 1 - Leutner: (Fest) uvertür. 2 - Strauss: (Sulh çanları) vals. 3 - Rahmaninoff: (Prelüt). 4 - Mascagni: (İris) operasından parçalar. 5 - Ascher: (Kohit Tanz Walzer) operetinden parçalar. 22: Plâkla sololar, 22,30: Havadis, 23: Son.

17 Teşrinisani 936 Salı

İstanbul — Öğle neşriyatı: 12,30: Plâkla Türk musikisi, 12,50: Havadis, 13,05: Plâkla hafif müzik, 13,25-14: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı: 18,30: Plâkla dans musikisi, 19,30: Konferans: Doktor Fahreddin Kerim tarafından, 20: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,30: Türk musikisi heyeti, 21: Bedi, Vasfi Rıza ve Hazım tarafından orkestra refakatle Lüküs hayat operetinden bir temsil, 21,30: Orkestra, 1-Mozsenet: (Phädre) uvertür. 2- Wetzel: (Aşkın zaferi), vals, 3- Fr. Thome: (İtiraf), 4- Dvorak: (Humoresque), 5- Macar halk şarkıları, 22: Plâkla sololar, 22,30: Havadis, 23: Son.

Satılmıyacak eşya, kiralanıyacak ev, apartman yoktur! Ancak yolunu bilmeli:

AKŞAM GAZETESİNİN
KÜÇÜK İLANLARI

Çabuk ve iyi satmak, kiralamak için en emin, en ucuz ve en kolay vasıta-dır.

PASLANMAZ
HASAN
TRAŞ BIÇAĞI

Çeliğin en sert olduğundan çok kolaylıkla ve tatlılıkla bir dakikada tıraş eder. Dünyanın en kuvvetli ve hassas mikroskop aletile mükerrer surette tedkik olunduktan sonra piyasaya çıkarılmıştır. Ne Fransızlar, ne İngilizler, ne de Amerikalılar, ne de bütün dünya aynıni yapamaz. Alâmeti farikasıle ihtira beratı vardır.

Paslanmaz Hasan tıraş bıçağı rakiplerini şaşırtmış ve her tıraş bıçağı fabrikası paslanmaz yapmak istemiştir. Fakat bu iş kolay olmadığından hiçbir fabrika muvaffak olamamıştır. Yalnız Almanyada Fazen ve Türkiye'de yalnız Hasan tıraş bıçağı muvaffak olabilmıştır. Hasan markasını arayınız; ısrar ediniz. Fiati: Paslanmaz Hasan Traş bıçağı 10 adedi 50 kuruşa. Hasan Traş bıçağı 10 adedi 35 kuruşa. Hasan deposu: Ankara, İstanbul, Beyoğlu.

KEMAL REİSİN İSPANYA DÖNÜŞÜ

Yazan: İSKENDER F. SERTELLİ

No 17

— Çünkü biz- gündüzleri kaleden dışarıya çıkamayız. Sabahtan akşama kadar düşmana top atmakla meşgulüz. Gece olunca yorulup yatıyoruz. Eğer kalenin eteklerindeki evlerden birinde oturmuş olsaydın...

— O zaman sık sık beni görmeye gelir miydin?

— Şüphesiz. Hattâ o civarda evleri olan zabıtlar her gece ailelerinin yanına gitmek fırsatını buluyorlar. Ben de onlar gibi yapar, seni görmeğe gelirdim.

— O halde hiç merak etme. Evinde misafir bulunduğum tacirin kız kardeşi kale dibindeki evlerden birinde oturuyor. Ben de onun yanına giderim. Yeşil boyalı, ve bahçesinde büyük asma çardağı bulunan bir köşkte oturuyormuş.

Böylece sözleştiler. Molina ertesi gün, söylediği köşke gidecek. Rüstem de güneş battıktan ve ateş kesildikten sonra, İspanyol dilberinin tarif ettiği köşke inecekti.

Rüstem sevgilisinden ayrılmak, onu meydana yalnız bırakmak istemi-

yordu. Bu kadar güzel bir kadının peşini Malkanın çapkın ve haşarı gençleri kovalamadan durabilirler miydi?

Rüstem bunu düşünerek Molınayı yattığı evin kapısına kadar götürmüştü. Ertesi gece tekrar buluşmak üzere ayrıldılar.

Rüstem kaleye dönerken yanındaki arkadaşına bir şey söylememişti. Yeşil boyalı köşkte buluşacaklarını arkadaşları biliyordu amma, Rüstem ona İbrahim hakkındaki düşüncelerinden hiç de bahsetmemişti.

Rüstemin içini kurd yiyordu.

Molina ile İbrahim arasında bir aşk veya buna yakın bir münasebet varsa, Rüstem'in vaziyeti ne olacaktı?

O güne kadar -uzun yıllardanberi- kadınlardan nefret eden ve kağan bu temiz yürekli Türk genci, Endülüsten dört çevresinden muhasara edilmiş bir büyük şehrinde yanyana çalışmağa mecbur kaldığı bu talihsiz Endülüslü za-bitile nasıl konuşacak ve nasıl arkadaşlık yapacaktı?

Rüstem bu şehirde bir yararlık gösterip, kaleden atılan güllerle düşma-

nı kaçırtmağa ve karadan huruç hareketi yapabilecek bir yol açmağa muvaffak olabilecek miydi?

İşte Rüstem bunları düşünürken, o gece Molınaya raslamıştı.

Keşki ona burada raslamasaydı. Rüstem kendinden korkmağa başladı..

Kaleye döndüğü zaman beyninin içinde korkunç bir uğultu vardı.

Rüstem, Molınayı delice seviyordu. Onu ne kadar derin bir aşkla sevdiğinin farkında değildi. Fakat, anlıyor ve görüyordu ki, Molina ile karşılaştığı zaman kalbi kopacak, parçalanacak gibi çarpıyordu.. söylemek istediği sözler boğazında düğümleniyor.. Tıkanacak ve boğulacakmış gibi, git-tike artan bir ezinti ve üzüntü içinde bucalayıp duruyordu.

Yatmıştı.. yorgundu.. uyuyamıyordu.. onu düşünüyordu.

Rüstem bir aralık karanlıkta gözlerini kırıştırarak uyumağa çalışırken, kale muhafızı Ahmed Selimin hayatını ve fedakârlıklarını göz önüne getirdi. O ne cessus, ne vatan sever, ne feragat sahibi bir gençti. Onun da kalbi yok muydu? O da bir kadın sevmeyi miydi? Şehre inip genç kızlarla eğlenmesini mi bilmezdi? Fakat, Ahmed Selim düşman çizmesi altında inleyen dindaşlarının hayatını kurtarmak için, kendi hayatını bu uğurda

harcamaktan çekinmiyor.. ve Endülüslü yıkılmak, tarihe göçmek tehlikesinden korumak kaygusile ne mümkünse yapıyor, yapmağa çalışıyordu. Ahmed Selimin gün geçtikçe hız verdiği bu ateşli çalışma ve çarpışmaları karşısında kaygusuz ve hareketsiz kalabilmek için bir insanın ancak taştan yaratılmış olması gerekti.

Rüstem gözile görüyordu: Hergün şehirden kaleye omuzlarında yiyecek ve içecek taşıyan kadınlar, çocuklar ve ihtiyarlar vardı ve bunlar güneş doğarken kalkarak akşam üstü ortalığı karanlıklar sarıncaya kadar canla başla çalışıyorlardı.

Endülüslü müslümanlarından bir ferd yoktu ki, memleketleri düşman çizmesile çığnırken, içi yanmasın ve gözü yaşarmasın..

Zaten Endülüslü bu hale getiren Sultanın bizzat kendisi ve vükelâsı değil miydi?

Memleketin bu yıkılış ve ezilişinde halkın suçu yoktu.

Rüstem bunları düşündükçe tıy-leri ürperiyor ve kendi kendinden utanarak:

— Şimdi sevmenin ve eğlenmenin sırası değil.. kendimizi bir uçuruma at-tık.. bu savaştan alınmızın akile çıkmağa çalışalım. Türke ancak bu yaraşır...

Diyordu. Gelgelelim, gözüne hâlâ uyku girmiyor, beyninde bağdaş kurup yerleşen şeytanın zorile ellerini uğuşturarak ve dişlerini gıcırdatarak, tekrar Molınayı düşünmeğe başlıyordu.

O ne güzel, ne şakrak, ne cana yakın bir kadındı! Bakışları ne kadar ezici.. gülüşleri ne kadar çekici.. ve konuşuşu, şarkı söyleyişi ne kadar tatlı ve sevimliydi.

Molina, Mayorkanın büyüğü şarabından daha nefis ve uyusturucu.. İspanyol dilberlerinin hepsinden daha güzel ve cazibeliydi. Böyle bir kadını kim görür de sevmeyi ve peşine takılmazdı?

Rüstem yataktaydı:

— Bu kadının aşkı beni çileden çıkaracak.. keşki bu gece ateş meydana onu bir kerecik olsun kollarımın arasına alıp sıkıydım.

Diye söylenecek başını kaldırdı.. kalenin burcları arasından gökyüzünde ışıldayan yıldızları ve ayı gördü. İçinde bir sevinç vardı.. o, İspanyollara mağlûp olmiyacaktı.

Ahmed Selimle elele verirse, düşmanı tepeleyecekler ve Malkadan sürecekdiler. Fakat bu kolay bir iş değildi. Rüstem'in de Ahmed Selim gibi çalışması, hayatını bu işe bağlaması gerekti.

(Arkası var).

KUMBARA

BİRE
1000
VEREN
TARLADIRTÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASIBİR AY EVVEL
BENİ
KURBAĞA
DERİLİ
KADIN DİYE
ÇAĞIRIYORLARDIŞimdi ise,
cildim şayanı hayret bir derecede
açık ve tazedir.

Çirkin bir tene malik olan binlerce kadınlar; bu yeni ve basit tedbir sayesinde on beş gün zarfında açık, taze ve yumuşak bir cild sahibi olmağa muvaffak olmuşlardır. Cild mütehassısları, senelerdenberi, cildi tasfiye etmek ve yumuşatmak için en tabii tedbir olarak sureti hususiyede istihzar edilmiş taze krema ve musaffa zeytinyağı tavsiye etmektedirler. Bu unsurlar, bugün (yağsız) beyaz rengindeki Tokalon kreminin terkinde mevcuttur. Bu krem mesamata nüfuz ederek sabunun temizliyemediği bütün gayri saf maddeleri eritir, siyah benler zail olur. Beyaz rengindeki Tokalon kreminin, mesameleri kapatan, cildi gençleştirerek beyaz yumuşak ve nermiş kılan mukavvi ve besleyici unsurları da vardır.

İstanbul komutanlığı
Satınalma Komisyonu İlanları

İstanbul komutanlığı birlikleri için 80 tane Alafranga ve 250 tane alaturka soba borusu dirseği 2300 tane boru ve 70 tane soba tahtası 27/11/936 cuma günü saat 14,30 da açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır. Muhammen tutarı 770 liradır. Şartnamesi hergün öğleden evvel komisyonumuzda görülebilir. İsteklilerin 58 liralık ilk teminat makbuz veya mektupları ile beraber Fındıklı komutanlık satınalma komisyonuna gelmeleri. (2859)

Kültür Bakanlığından:

1 — Erkek Sanat okullarının meslekî ve ameli derslerine öğretmen yetiştirmek üzere Ankara Bölge sanat okuluna mühlhak olarak «Erkek Ertik öğretmen okulu» açılmıştır. Okul yatılı ve parasızdır.

Okula girebilmek için aşağıdaki şartları taşımak lazımdır:

A — Türk olmak,

B — Doğumu 1911 (dahil) ve 1916 (dahil) yılları arasında olmak,

C — Beş yıllık bölge sanat okullarının birinden mezun olmak,

D — Veyahut ilk okuldan mezun olduktan sonra en az 7 yıl marangozluk, demircilik veya tesviyecilik sanatlarından birinde bir fabrikada veya atelyede veya serbest olarak çalışmış olmak,

E — Sanat okulundan mezun olanlar, mezun olduktan sonra bu güne kadar bir fabrikada veya atelyede veyahut serbest olarak kendi sanatında çalışmış bulunmak ve bu müddet iki yıldan az olmamak,

F — Öğretmenliğe mani sıhhi bir arızası bulunmamak,

G — Hüsnuhal erbabından olduğunu polise verilen bir vesika ile tevsik etmek,

H — Kültür Bakanlığınca yapılacak tahkikatta ahlak ve seciyesi itibariyle de öğretmen olabilecek manevî evsafı haiz bulunduğu sabit olmak.

2 — İstekliler,

A — Okul şahadetnamesinin aslı,

B — 4 tane açık başla çıkarılmış vesika fotoğrafı,

C — Nüfus tezkeresinin aslı,

D — Aşı kâğıdı,

E — Yukarıda 5 inci maddede bildirilen sıhhi arızaları bulunmadığına dair tam teşekküllü bir heyeti sıhiye raporu (raporların nümuneleri Ankara, İzmir, İstanbul, Bursa Bölge sanat okullarından alınacaktır.)

F — Başlama ve ayrılma tarihleri ve çalıştığı mahallerdeki mesai ve sanatındaki kabiliyet derecesi de tasrih edilmek şartıyla yukarıda birinci maddenin «D» ve «E» fıkralarında izah olunduğu gibi çalıştığı fabrika veya atelyelerden alınmış belgeler. (Serbest olarak çalışanlar Ticaret ve Sanayi idarelerinden belge alacaklardır.)

G — Birinci maddenin «G» fıkrasında izah olunan hüsnuhal mazbatasını ile birlikte ve hangi sanat okulunda imtihana girmek istediklerini de gösterir istidalarını Kültür Bakanlığına 30/11/936 akşamına kadar ya doğrudan doğruya tevdi edecek veya posta ile taahhütlü olarak gönderelilerdir.

3 — Yapılacak müsabaka imtihanı neticesinde okula tesviyecî, demircî, ve marangoz talebe alınacaktır.

4 — Müsabaka imtihanı yazılı ve ameli olmak üzere Ankara, İstanbul, İzmir Bölge sanat okullarında yapılacaktır.

5 — İsteklilerden Sanat okulu mezunlarının müsabaka imtihanları sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde,

A — Umumî teknoloji,

B — Meslekî teknoloji,

C — Hesap

D — Makine ve motörler, (Yalnız demirci ve tesviyeciler için)

E — Sınai resim,

F — Ameli mesaiden,

6 — Birinci maddenin «D» fıkrasındaki vaziyette yani ilk okul mezunu olanlar 5 inci maddede yazılı derslerden başka sanat okulları müfredat programı çerçevesi dahilinde.

A — Türkçe,

B — Riyaziye,

Derslerinden de imtihana tabi tutulacak ve imtihan günleri ayrıca ilân olunacaktır. (2860)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum İdaresi İlanları

Muhammen bedeli 15093,60 lira olan 397,200 metre mikâbı çam tahta 30/11/936 pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1132,02 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları, resmî gazetesinin 7/5/936 G. 3297 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden, Eskişehir ve İzmirde idare mağazalarından dağıtılmaktadır. (2900)

İktisat Vekâletinden:

«İŞ KANUNU»nun dokuzuncu «Teşkilât» faslındaki hükümlere göre kurulan «İŞ DAİRESİ»nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Marmara Üssübahri satınalma komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmin Bd.	M. Teminatı	İhale günü saati
		Lira Ku.	Lira Ku.	
Ekmek	475,000	47500 00	3562 25	23/İkinciteşrin/936 15
Bulgur	54,000	7020 00	526 50	24/İkinciteşrin/936 15

Yukarda cinsi; miktar ve tahmini bedelleri yazılı ekmek ve Bulgur kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır. Ekmek şartnamesi 2 lira bedel mukabilinde ve Bulgurun bedelsiz olarak komisyonumuzdan ve İstanbul deniz levazım satınalma komisyonundan alınabilir. İsteklilerin kanuni vesikaları ile birlikte teklif mektuplarını muayyen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyonla vermeleri ve bu saatten sonra mektuplar kabul edilmeyeceği. (2711)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü
Satınalma Komisyonu İlanları

100 ton saf kurşun

Tahmin edilen bedeli 22000 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme askerî fabrikalar umum müdürlüğü satınalma komisyonunca 4-1-937 tarihinde pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf ile ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 1650 lirayı havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaike mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (2883)

Tahmin edilen bedeli 250 lira 90 kuruş olan altı kalem sebze 24/11/936 salı günü saat 14 de Salıpazarında Askerî Fabrikalar yollamasındaki satın alma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 18 lira 82 kuruşu Beyoğlu malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2805)

Tahmin edilen bedeli 1400 lira olan 4000 kilo sığır eti 24/11/936 salı günü saat 16 da Salıpazarında askerî fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 105 lirayı Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2806)

Tahmin edilen bedeli 1435 lira olan 14000 kilo ekmek 24/11/936 salı günü saat 15 de Salıpazarında Askerî fabrikalar yollamasındaki satınalma komisyonunda açık eksiltmeye konulacaktır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatı olan 107 lira 63 kuruşu Beyoğlu Malmüdürlüğüne yatırarak mezkûr gün ve saatte komisyonda bulunmaları. (2807)

LLOYD TRIESTINO

Limanzımızdan hareket edecek vapurlar

MERANO vapuru 18 Teşrinisani Çarşamba saat 17 de (Pire, Napoli, Marsilya ve Cenova) ya.

SDARTIVENTO vapuru 18 Teşrinisani Çarşamba saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile) ye

QUIRINALE vapuru 19 Teşrinisani Perşembe saat 20 de (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

İSEO vapuru 19 Teşrinisani Perşembe saat 17 de (Burgaz, Varna, Köstence, Odesa, Batum, Trabzon Samsun, Varna ve Burgaz) a

ALBANO vapuru 21 Teşrinisani Cumartesi saat 17 de (Selânik, Midilli, İzmir, Pire, Patras, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

Kumpanyanın mesul olamayacağı tehlikeler veya değişiklikler müstesnadır. Şimali, Cenubi ve merkezi Amerika ile Avusturalya, Yeni Zeland ve Aksayi şark için doğru bileti verir. «ITALIA» vapur kumpanyasının lüks vapur ile muhtelif servis.

Her nevi tafsilat için Galatada Merkez Rıhtım hanında kâin (Lloyd Triestino) ser acentasına, Telefon 44870 veya Galatasarayında sabık Selânik bonmarşesi binasındaki yazihanelerine telefon: 44686

Scandinavian Near East Agency

Galata Tahir han 3 üncü kat
Tel: 44991-2-3

Svenska Orient Linien Gothenburg
Gothenburg, Stockholm, Oslo Dantzig.
Gdynia Copenhag Abo Reval ve bütün Baltık limanlar Şark ve Karadeniz başlıca limanları arasında 15 günde bir aza met ve avdet için muntazam postalar.
Gdynia - Dantzig - Gothenburg ve Osolodan beklenen vapurlar.

Gunborg vapuru 12 T.saniye doğru Sanovmaa vapuru 20 T.saniye doğru Vingaland vapuru 30 T.saniye doğru Yakında İstanbuldan Hamburg Rotterdam - Kopenhag, Gdynia Gothenburg, Dantzig - Stockholm, ve Oslo, limanları için hareket edecek vapurlar.

Gunborg vapuru 13 T.saniye doğru Savonmaa vapuru 21 T.saniye doğru Vingaland vapuru 30 T.saniye doğru Fazla tafsilat için Galata'da Tahir han 3 üncü katta kâin acentasına müracaat.
Tel: 44991-2-3

Alman D'APOSTEL

SIHHİ AĞIZLIK
SAYESİNDE GÜNDE 3PAKET SİGARA
İÇTİM HALDE OKSÜRMIYORUM.

KANZUK

Öksürük Şurubu

En muannit öksürüklerle bronşit, astm ve boğmaca öksürüğünün kat'i ilacıdır. Göğüsleri zayıf olanlara vıkaye edici tesiri şayanı dikkattir.

Bütün eczanelerde vardır.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu, İstanbul

Ramazan münasebetile Mühim Tenzilât HILMI KİTAPHANESİNİN

Neşriyatı

EL KUR'AN

Yeni Harflerle Kur'anı Kerim

Kur'anı kerimi yeni harflerle tecvid üzere pek kolay ve hatasız okunmaktadır. Türkçe harflerimizle ilk yapılan bu mukaddes kitap binlerce Türk çocuğuna, halkına ve köylüsüne kur'anı hatmettirmiştir. İşaretleri, metodları gayet sade olduğu için iki defa basılmıştır. Hediyesi bir lira-iken yalnız bu Ramazan ayı için 75 kuruştur. Yanlış almamak için (Hilmi Kitaphanesi) yazısına çok dikkat ediniz.

TÜRKÇE KUR'ANI KERİM Tercüme ve Tefsir

Yeni harflerle basılmıştır. Türkçeye gayet sade bir üslupla tercüme eden İslâm dini âlimlerimizden İzmirli İsmail Hakkı'dır.

Çok değerli, çok ehemmiyetli bir tercüme ve tefsirdir. (900) sahifeden mürekkep. Yıldızlı cildle müzeyyen hediyesi 150 kuruştur. Çok beğenilmiş ve çok satılmıştır.

YENİ HARFLERLE BASILMIŞ ZİRDEKİ DİN ESERLERİ DE RAMAZAN MÜNASEBETİLE YÜZDE 40 TENZİLÂTLA ALABİLİRSİNİZ.

	Kuruş
1. AMME cüzü şerifi (Yeni harflerle Türkçe)	15
2. YASİNİ ŞERİF tercümesi ve metni » »	15
3. TEBAREKE cüzü şerifi » »	15
4. KADSEMİ'A cüzü şerifi » »	15
5. VEZZARİYATİ cüzü şerifi » »	15
6. AMME CÜZÜ şerifi yeni harflerle (Arapçası)	20
7. TEBAREKE CÜZÜ ŞERİFİ » » »	20
8. HADİSİ ŞERİF (Gayet sade yazılmış 1150 hadisin Türkçe tercümesidir.)	40
9. MEVLİDİ ŞERİF (Yeni harfle tamamı)	15
10. RAMAZAN ARMAĞANI (Müslümanlara armağan)	
Bu kitap tekni (Namaz sureleri ve duaları havidir.)	20
11. AMME (Yeni harflerle)	10
12. Halk için din kitabı YENİ İLMİHAL	25
13. MIZRAKLİ KÖY İLMİHALİ (120 sahife)	35
14. ŞURATUSSALÂT Namaz bilgisi	10
15. Köy çocuklarına DİN DERSLERİ	15
(Bu kitab her küçük çocuğa dini mükemmelen öğretir.)	
Yukarda gösterilen 15 kitap çok temiz ve çok güzel basılmıştır. Bu kitaplardan posta ücreti alınmaz. Fazla olarak bunlardan yüzde 40 tenzilât yapılır.	

Eski Harflerle Dini Kitaplar Türkçe Kura'nı Kerim Tercümesi

İzmirli İsmail Hakkı'nın riyasetinde bir heyet tarafından yapılmıştır. Tenzilâtın sonra 75 kuruştur.

Maanil Kur'an - Türkçe Tercüme ve Tefsir

İzmirli İsmail Hakkı'nın (iki cilt) tenzilâtın sonra 150 kuruş.

Nurülbeyan - Tercüme ve Tefsir

Kur'anın hem metni hem tercüme ve tefsirini havidir. Tenzilden sonra (300) kuruştur. Bütün bu eserler İstanbulda Ankara-caddesinde 62 numaralı HILMI KİTAPHANESİNDE bulunur.

Edirne Vilâyeti Göçmen evleri için satın alınacak Cam

Edirne Vilâyeti İskân Müdürlüğünden :

Adet	Ebadı	Metre murabbaı	Hangi kazaya ait bulunduğ	Teslim edilecek istasyon
7266	27X33	640	Edirne Merkez	Edirne Şehir
2604	27X33	232	Uzunköprü	Uzunköprü
2436	26X33	217	Keşan	Uzunköprü
12306		1089		

1 — Yukarıdaki cetvelde yazılı miktar ve ebadı göçmen evleri çerçevelerinde kullanılmak ve hizalarında gösterilen istasyonlarda ve her kazaya ait olanlar ayrı sandıklarda bulunmak şartile mecmuan 12306 adet de 1089 metre murabbaı cam alınması sekiz gün müddetle pazarlığa konulmuştur.

2 — Camlar Yunan veya Belçika malı sağlam cinsten bulunacaktır. Teslim alınırken muayene komisyonu her sandığı veya içerisinden muhtelif sandıkları açıp muayene edecektir. Kırık camlar zuhur ederse her sandık muayene edilecektir.

3 — Camların istasyonlarda beher metre murabbainın teslim fiyatına 100 kuruş muhammen kıymet konulmuş olup talipler yüzde 15 nisbetinde 164 lira teminat yatırılacaktır. Ve ihaleyi müteakip on gün zarfında camlar teslim edilmiş bulunacaktır.

4 — İhale 17/11/1936 tarihinde saat 14 te Edirne'de iskân müdürlüğünde toplanan komisyonda yapılacağından isteklilerin mezkûr gün ve saatte teminatlarla beraber komisyona müracaatları. (2980)

İstanbul Kültür Direktörlüğünden:

1 — Zincirlikuyu İlk okulunda açılan Pansiyona ikinci taksit başı olan Birinci kânunundan itibaren de talebe alınacaktır.

2 — Pansiyonun yıllık ücreti 80, iki aylık ücreti 20 liradır. Büyük tatilde okulda kalacaklardan ayda 12,5 lira alınır.

3 — Yazılmak ve fazla malûmat almak isteyenlerin okul direktörlüğüne başvurmaları lazımdır. (2813)

Kütahya Şehri İçme şuyu tesisat ve inşaat eksiltmesi

Dahiliye Vekâletinden:

Kütahya şehrine 4,4 kilometre mesafeden su isalesi ve şehir dahilindeki şebeke için icabeden malzemelerin tedariki ve boru ferşiyatının icrası ile sair buna müteferri imalâtın yapılması ve şehir dahilinde bir depo inşası kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 91443 lira 25 kuruştur.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı 460 kuruş mukabilinde Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar heyeti fen şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 23/Birinci kânun/936 tarihinde rashiyan çarşamba günü saat on birde Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat ve vesai ki aynı gün saat ona kadar komisyon reisliğine teslim etmiş olmaları lazımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 maddelerine uygun 5822 lira 16 kuruşluk muvakkat teminat.

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmeye girmeye bir ma-ni bulunmadığına dair imzalı bir mektup.

D — Nafia Vekâletinden tasdikli fennî ehliyet vesikası.

5 — Teklif mektupları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde komisyon reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektuplarının iadeli taahhütlü ve nihayet bu saate kadar komisyona gelmiş bulunması lazımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak isteyenlerin Belediyeler İmar heyeti fen şefliğine müracaat etmeleri. (1538) (2517)

İktisat Vekâletinden:

1 — Vekâletimiz Deniz Ticareti Müsteşarlığı için beher nüshası 21X29 eb'adında tahminen (50) formadan ibaret olmak üzere (1200) nüsha (ARSIULUSAL) işaret kitabının bastırılması şartnamesi mucibince on beş gün müddetle yeniden münakasaya konulmuştur.

2 — Şartnameyi görmek isteyenlerin İstanbulda Deniz Ticaret ve Ankarada vekâlet levazım müdürlüklerine müracaat etmeleri.

3 — Münakasa 27/11/1936 cuma günü saat 10 da Ankarada vekâlet Deniz Nakliyatı Umum Müdürlüğünde toplanacak komisyonda icra edilecektir. İsteklilerin 4500 liradan ibaret olan muhammen bedelin % 7,5 hesabiyle tutarı olan (337) buçuk liralık muvakkat teminatı yatırmak için Levazım müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (1702) (2886)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

1 — Cibalide idaremize aid Nakliyat Şubesi önünde mevcut iskele-nin matbaa ambarı önüne temdidî işi pazarlıkla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «989,23» lira olup pazarlığı 28/11/1936 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11 de Kabtaşa Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 gü-venme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (2840)

280 Adet Kova

6 » Kanca

11 » Balta

27 » Yangın söndürme aleti

100 Metre hortum

4 Adet Yangın çanı

1 » Merdiven 6 met.

1 — Yukarıda cins ve miktarları yazılı 7 kalem yangın malzemesi şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık, 17/11/1936 tarihine rastlayan salı günü saat 14 de Kabataşda levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 gü-venme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lazımdır. (2604)

Karacabey Merinos Yetiştirme Çiftliği Direktörlüğünden :

1 — Çiftliğin Gerdeme mevkiinde inşa edilecek yem anbarı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli (15.069) on beş bin altmış dokuz lira (98) doksan sekiz kuruştur.

3 — Eksiltme 24 son teşrin 936 tarihine müsadif Salı günü saat 15 te Bursada Baytar Müdürlüğü binasında toplanacak Merinos Çiftliği inşaat komisyonunca yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat miktarı (1.133) bin yüz otuz üç liradır.

5 — İstekliler proje, mali ve fennî şartnameyi çiftlik müdüriyetinde ve Bursa Baytar müdürlüğünde göreceklidir.

6 — İstekliler şeraiti kanuniyeyi haiz bulunması ve 2490 sayılı ka-nun tarifati dahilinde eksiltmeye iştirakleri ilân olunur. (2782)

Diş fırçalarının sert ve dökülmeyeni makbuldür

HASAN DİŞ FIRÇALARI

Birinciliği diplomalarla tasdik olmuştur.

Hasan deposu :
Ankara, İstanbul,
Beyoğlu

TEKEMMÜLÜN EN YÜKSEĞİ

1937 BUICK

DAHA UZUN...

DAHA RAHAT...

DAHA SERİ...

OTTAŞ MEŞHERİNDE GÖRÜNÜZ

İstiklâl caddesi 239, Tokatlıyan karşısında

ADEMI İKTİDAR

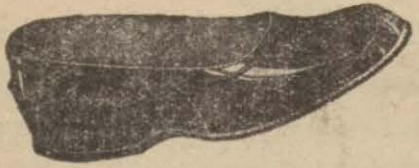
ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

ÇARPINTI, NEVROL

dan 20 damla almakla derhal geçer. Sinire, Hafakana, teessürle bayılanlara emsalsiz ilaçtır.

MUHİM
İLÂN

Meşhur Rus - İsveç

TRAPEZ

LÂSTİK ve ŞOSONLARI

Taze mallarımızı bu sene de müşterilerimizi memnun etmek için büyük fedakârlıklarla getirdik. Bütün toptan ve perakende mağazalarında bulabilirsiniz.

İsveç «TRAPEZ» fabrikası

Yaşadığımız ekonomi devrinde size pahalıya mal edilmek isteyen nasihatları şüpheli görünüz.

Her nerede ve her hangi bir saatte Krem Pertev'i kullanabilirsiniz. Yarım saat zarfında o tesirini göstermiştir, bile.

Krem Pertev'in yarım asırlık şöhreti asılsız değildir. Yüzbinlerce kişiden Krem Pertev hakkında samimi kanaatlerini sorabilirsiniz.

SATILIK KULLANILMIŞ MUHTELİF EŞYA

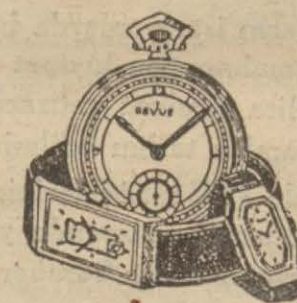
Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası

Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda toplanmış bulunan müstamel deri ve meşinden malul eşya ve koşum aksamı, makine kayışları, yün tarak ve makasları, demir tokalar, nalçalar, teller, kunduracı çekiçleri, dikiş makineleri ve parçaları, dinamolar, mutfak ve çamaşır levazımı ve diğer birçok müstamel eşya 18 ikinciteşrin 1936 tarihinde saat 13 te ve bir günde ikmal edilmediği takdirde müteakip günlerde öğleden sonra devam olunmak üzere Fabrikamız Ticaret Servisinde bulunan listeler mucibince açık arttırma ile satılacaktır.

Dellâliye resmi alıcıya aiddir. Satılan malın bedeli derhal Fabrikaya ödenecektir.

Eşyayı görmek ve listeleri tetkik etmek isteyenler Fabrika İdare Şefliğine ve lüzum görecekları tafsilât için de Fabrika Ticaret servisine müracaat edebilirler.

REVUE saatları terakkiyatı fenniyenin en son icadlarıyla mücehhezdir.

REVUE

saatinin bugünkü tekâmül hâli 80 senelik tecrübe neticesidir. Modeller en son ve zarif şekildedir. REVUE saatları tanınmış saatçılarda satılmaktadır.

Umumi deposu : İstanbul Bahçekapı, Taş Han, Birinci kat 19. Telefon 21354

Dr. NIŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mektep sokak 35 numaralı muayenehanesinde tedavi eder.

Sinirli ve ciğerleri
zayıf olanlar

ÇAM

Hülâsasile banyo
yapınız.

Çam ağacının bütün şifalı tesirlerini haizdir. Çam banyosu teneffüsü kolaylaştırır. Sinirleri teskin eder. Cildi güzelleştirir. Kokuları izale eder. Neşenizi artırır. Şişesi 60 kuruştur. Her eczanede arayınız. Çam ismine dikkat.

Doktor - Operatör
FERİDUN ŞEVKET EVRENSEL
Haydarpaşa Nümune hastanesi operatörü Beyoğlu, İstiklâl caddesi No. 284 Karıman yanında Tel. 44551

Sahibi Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Enis Tü
Akşam matbaası

1937 ECE MUHTIRASI

ÇIKTI

Avukat, Doktor ve her iş adamına lüzum olan takvim ve malûmatlı ECE muhtıra defterini arayınız. 10 çeşid üzerine zarif şekillerde hazırlanmıştır. Bilûmum kâğıt ve kitapçılarda bulunur. Deposu: Ankara caddesi, AFİTAP MAĞAZASI No. 111